

*SITUAȚIA
SOCIAL-ECONOMICĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
în ianuarie-martie 2016*

CUPRINS

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-martie 2016	3
1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-martie 2016	5
II. PRODUSUL INTERN BRUT	6
III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR	
3.1. Industrie.....	10
3.2. Agricultură	14
3.3. Investiții în active materiale pe termen lung	16
3.4. Transporturi	20
3.5. Turism.....	22
3.6. Comerț și servicii.....	26
3.7. Comerț exterior.....	29
IV. PREȚURI.....	43
V. FINANȚE	
5.1. Executarea bugetului public național.....	46
5.2. Credite, depozite și rulajul de casă	47
5.3. Asigurări	48
5.4. Piața valorilor mobiliare	49
VI. SITUAȚIA SOCIALĂ	
6.1. Nivelul de trai al populației	50
6.2. Situația demografică.....	57
6.3. Ocrotirea sănătății	59
6.4. Infracțiuni.....	60
PRECIZĂRI METODOLOGICE	62

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-martie 2016¹

Rezultatele activității economiei naționale se prezintă astfel:

- **Produsul intern brut** în anul 2015 a însumat 121851 milioane lei (prețuri curente de piață), în scădere, în termeni reali, cu 0,5% față de anul 2014 semidefinitiv.
- **Indicele volumului producției industriale** în ianuarie-martie 2016 în raport cu ianuarie-martie 2015 a constituit 101,1%. Majorarea volumului producției industriale a fost determinată de creșterea volumului producției în industria prelucrătoare cu 3,0%.
- **Producția globală agricolă** obținută în gospodăriile de toate categoriile în ianuarie-martie 2016, conform estimărilor preliminare, a însumat 1619 milioane lei (prețuri curente), constituind 104,0% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-martie 2015. Majorarea producției agricole a fost determinată de creșterea producției în sectorul zootehnic (cu 4,0%), căreia îi revine cota principală (circa 99%) din volumul total al producției agricole.
- **Investițiile în active materiale pe termen lung** din contul tuturor surselor de finanțare realizate în economia națională în ianuarie-martie 2016 au fost însușite în valoare de 2115,7 milioane lei (în prețuri curente), din care lucrările de construcții-montaj au constituit 1024,7 milioane lei sau respectiv 77,4% și 93,0% (în prețuri comparabile) în raport cu ianuarie-martie 2015. Darea în folosință a caselor de locuit s-a micșorat cu 8,1% față de perioada similară din anul 2015.
- **Întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian** au transportat în ianuarie-martie 2016 mărfuri în volum de 2180,7 mii tone, cu 13,6% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2015. Parcursul mărfurilor a totalizat 770,0 mil. tone-km, cu 10,2% mai puțin față de ianuarie-martie 2015.
- **Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-martie 2016 s-a redus cu 4,5% (în prețuri comparabile) comparativ cu perioada similară din anul 2015.
- **Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** în ianuarie-martie 2016 s-a majorat cu 2,3% (în prețuri comparabile) față de aceeași perioadă din anul 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor** în ianuarie-martie 2016 s-a majorat cu 10,1% (în prețuri curente) comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-martie 2016 s-a diminuat cu 6,3% (în prețuri curente) față de perioada similară din anul 2015.
- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** în ianuarie-martie 2016 s-a majorat cu 1,8% (în prețuri curente) comparativ cu aceeași perioadă din anul 2015.
- **Exporturile** de mărfuri realizate în ianuarie-martie 2016 au totalizat 417,2 milioane dolari SUA, nivel inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2015 cu 14,5%. **Importurile** de mărfuri au totalizat 889,4 milioane dolari SUA, mai puțin cu 8,9% comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. **Balanța comercială** s-a soldat cu un **deficit** de 472,2 milioane dolari SUA, cu 16,1 milioane dolari SUA (-3,3%) mai mic față de cel înregistrat în ianuarie-martie 2015.

¹ Indicatorii economico-sociali sînt prezentați fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender

- **Cîștigul salarial mediu** al unui salariat din economia națională în luna martie 2016 a constituit 4749,7 lei sau cu 8,0% mai mult față de luna martie 2015 și cu 2,1% față de luna februarie 2016. În sfera bugetară cîștigul salarial mediu a constituit în luna martie curent 3996,7 lei (nivelul lunii martie 2015), iar în sectorul economic (real) – 5068,8 lei (+11,0% față de martie 2015).

- **Numărul șomerilor oficial înregistrați**, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 aprilie 2016 a fost de 32,0 mii persoane. Numărul șomerilor, determinat conform definiției Biroului Internațional al Muncii, în anul 2015 a fost de peste 62 mii persoane.

- **Indicele prețurilor de consum (IPC)** în luna martie 2016 față de luna februarie 2016 a constituit 100,0 la sută, iar față de luna martie 2015 – 109,4 la sută (IPC în luna martie 2015 față de luna februarie 2015 a constituit 100,9%, iar față de luna martie 2014 – 107,1%).

1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-martie 2016*

	Valoarea în prețuri curente	În % față de ianuarie- martie 2015	Martie 2016 în % față de:		Ianuarie- martie 2015 în % față de ianuarie- martie 2014
			martie 2015	februarie 2016	
Indicele volumului producției industriale	x	101,1	107,2	116,2	107,4
Producția agricolă, mil. lei	1619	104,0	x	x	104,4
Investiții în active materiale pe termen lung					
din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	2115,7	77,4	x	x	102,4
inclusiv lucrări de construcții-montaj	1024,7	93,0	x	x	100,0
Darea în folosință a caselor de locuit (suprafața totală) din contul tuturor surselor de finanțare, mii m ²	60,8	91,9	x	x	106,3
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport – total, mil. tone-km	770,0	89,8	91,2	122,4	99,1
din care:					
feroviar	174,4	62,6	53,5	93,2	103,9
auto ¹	595,4	102,9	107,2	131,1	97,2
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport – total, mii tone	2180,7	86,4	93,4	138,9	111,1
din care:					
feroviar	750,4	70,9	61,0	99,8	103,0
auto ¹	1414,1	97,8	115,7	161,0	119,0
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele), mil. lei	8962,8	95,5 ²	97,1 ²	109,9 ²	97,6 ²
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației, mil. lei	3022,2	102,3 ²	105,8 ²	114,5 ²	99,0 ²
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, mil. lei	1442,0	110,1 ³	117,6 ³	125,6 ³	102,2 ³
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele), mil. lei	15198,4	93,7 ³	98,7 ³	137,4 ³	112,2 ³
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor, mil. lei	7790,2	101,8 ³	98,0 ³	109,6 ³	105,8 ³
Export, mil. dolari SUA	417,2	85,5	92,7	117,0	85,1
Import, mil. dolari SUA	889,4	91,1	98,1	137,6	80,1
Balanța comercială, mil. dolari SUA	-472,2	96,7	102,2	156,8	75,7
Cîștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	4689,2	109,0	108,0	102,1	113,1
Cîștigul salarial real al unui salariat, %	x	98,2	98,7	102,1	106,6
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 1 aprilie 2016), mii persoane	32,0	122,8	122,8	99,3	110,0
Indicele prețurilor de consum	x	111,0	109,4	100,0	106,1
mărfuri alimentare	x	112,1	110,1	99,7	105,8
mărfuri nealimentare	x	110,0	107,9	100,1	109,3
servicii	x	110,5	110,1	100,3	101,9

* Date preliminare

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

² În prețuri comparabile

³ În prețuri curente

II. PRODUSUL INTERN BRUT

Conform datelor operative, în anul 2015 produsul intern brut (PIB) a însumat 121851 milioane lei, prețuri curente de piață, în scădere – în termeni reali – cu 0,5% față de anul 2014 **semidefinitiv**.

Produsul intern brut în anul 2015

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Anul
Milioane lei, prețuri curente	24423	28527	35890	33011	121851
În % față de perioada respectivă din anul precedent	104,8	102,5	96,3	96,7	99,5

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea PIB

Categoriile de resurse

La diminuarea PIB în anul 2015, raportat la anul 2014 au contribuit activitățile:

- Agricultură, silvicultură și pescuit (-1,7%), cu o pondere de 11,7% la formarea PIB și cu o diminuare a valorii adăugate brute (VAB) cu 13,4%;
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică (-0,1%), cu o pondere de 19,8% la formarea PIB și cu o diminuare a VAB cu 0,5%;
- Administrația publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială (-0,2%) cu o pondere de 14,2% la formarea PIB și cu o diminuare a VAB cu 1,4%.

Contribuții pozitive, mai însemnate, asupra indicelui volumului fizic al PIB au fost înregistrate pentru următoarele activități economice:

- Activități financiare și de asigurări (+0,9%), cu o pondere la formarea PIB de 6,6% și o majorare a VAB cu 20,1%;
- Industria extractivă, industria prelucrătoare (+0,4%), cu o pondere la formarea PIB de 12,2% și o majorare a VAB cu 3,4%;
- Tranzacții imobiliare; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+0,4%), cu o pondere de 8,3% la formarea PIB și o creștere a VAB cu 4,3%.

Total valoarea adăugată brută pe economie s-a diminuat, în anul 2015, cu 0,4% în raport cu anul anterior, având o contribuție negativă (-0,4%) asupra dinamicii PIB.

Volumul impozitelor pe produse colectat la Bugetul public național s-a redus cu 1,1% în raport cu anul anterior, contribuind negativ (-0,2%) asupra dinamicii PIB.

Categoriile de utilizări

Din punct de vedere al utilizării PIB contribuții negative au avut următoarele componente:

- Consumul final al gospodăriilor populației (-2,1%), cu o pondere de 87,3% la formarea PIB și o reducere a volumului cu 2,3%;
- Formarea brută de capital fix (-0,3%), cu o pondere la formarea PIB de 24,2% și o reducere a volumului cu 1,2%.

O contribuție pozitivă asupra indicelui volumului fizic al PIB a avut-o exportul net (+4,3%), consecință a creșterii cu 2,3% a volumului exporturilor de mărfuri și servicii corelată cu diminuarea volumului importurilor de bunuri și servicii, cu 4,3%.

Resursele și utilizările produsului intern brut în anul 2015

	Prețuri curente, mii. lei	Indicii volumului fizic în % față de anul 2014	Contribuția la formarea PIB, %	Contribuția la creșterea / descreșterea PIB (+/-), %
RESURSE				
Valoarea adăugată brută – total	103 160 834	99,6	84,7	-0,4
Agricultură, silvicultură și pescuit	14 267 826	86,6	11,7	-1,7
Industria extractivă; industria prelucrătoare	14 919 274	103,4	12,2	0,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3 596 943	99,9	3,0	0,0
Construcții	4 359 726	100,6	3,6	0,0

	Prețuri curente, mii. lei	Indicii volumului fizic în % față de anul 2014	Contribuția la formarea PIB, %	Contribuția la creșterea / descreșterea PIB (+/-), %
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică	24 131 984	99,5	19,8	-0,1
Informații și comunicații	7 092 663	101,6	5,8	0,1
Activități financiare și de asigurări	8 036 431	120,1	6,6	0,9
Tranzacții imobiliare; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10 070 855	104,3	8,3	0,4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială	17 329 363	98,6	14,2	-0,2
Artă, activități de recreere și de agrement; alte activități de servicii; activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	2 780 137	105,2	2,3	0,1
Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate	-3 424 367	x	-2,8	-0,3
Impozite nete pe produse (impozite minus subvenții)	18 690 113	99,2	15,3	-0,1
din care: impozite pe produse	18 983 223	98,9	15,6	-0,2
PRODUSUL INTERN BRUT	121 850 947	99,5	100,0	-0,5
	UTILIZĂRI			
Consumul final – total	131 230 010	98,1	107,7	-2,1
Consumul final al gospodăriilor populației	106 427 146	97,7	87,3	-2,1
Consumul final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	24 802 864	100,0	20,4	0,0
Formarea brută de capital	27 540 098	x	22,6	-2,7
Formarea brută de capital fix	29 492 316	98,8	24,2	-0,3
Variația stocurilor	-1 952 218	x	-1,6	-2,4
Exportul net de bunuri și servicii	-36 919 160	x	-30,3	4,3
Exportul de bunuri și servicii	52 919 254	102,3	43,4	0,9
Importul de bunuri și servicii (-)	89 838 414	95,7	73,7	-3,4

Notă: În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

În trimestrul IV 2015, PIB a însumat 33011 mil. lei, prețuri curente de piață, în scădere – în termeni reali – cu 3,3% față de trimestrul IV 2014 pe seria brută și cu 3,1 % pe seria ajustată sezonier; față de trimestrul III 2015, pe seria ajustată sezonier, PIB s-a diminuat cu 0,1%.

Dinamica produsului intern brut trimestrial

		Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Anul
– în % față de perioada respectivă din anul precedent						
Serie brută	2013	103,8	106,5	113,5	111,9	109,4
	2014	103,7	104,3	105,8	104,2	104,6
	2015	104,8	102,5	96,3	96,7	99,5
Serie ajustată sezonier	2013	104,8	106,6	112,9	111,8	–
	2014	105,2	105,1	105,7	103,8	–
	2015	104,2	102,1	96,0	96,9	–
– în % față de trimestrul precedent						
Serie ajustată sezonier	2013	105,3	101,7	103,5	100,9	–
	2014	99,1	101,7	104,0	99,1	–
	2015	99,4	99,7	97,8	99,9	–

Revizuiri

Seria ajustată sezonier a PIB trimestrial a fost recalculată ca urmare a includerii calculelor pentru trimestrul IV 2015, fiind revizuită față de varianta publicată la 15 decembrie 2015. Astfel:

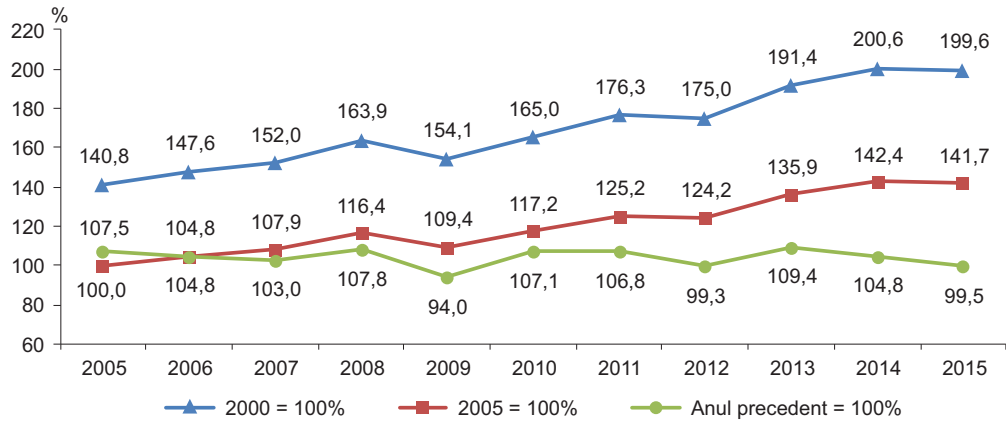
- rezultatele trimestrului I 2015 față de trimestrul IV 2014 nu s-au modificat, rămânând la nivel de 99,4%;
- rezultatele trimestrului II 2015 comparativ cu trimestrul I 2015 au fost revizuite de la 99,3% la 99,7%;
- rezultatele trimestrului III 2015 comparativ cu trimestrul II 2015 au fost revizuite de la 97,5% la 97,8%.

Resursele și utilizările produsului intern brut în trimestrul IV 2015

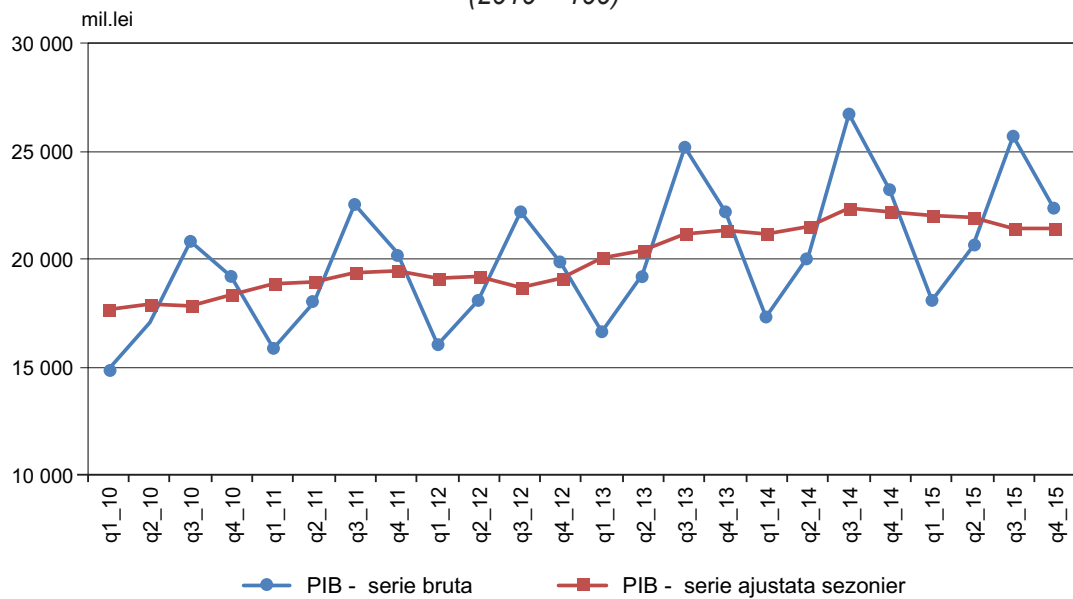
	Prețuri curente, mii. lei	Indicii volumului fizic, în % față de trimestrul IV 2014	Contribuția la formarea PIB, %	Contribuția la creșterea / descreșterea PIB (+/-), %
RESURSE				
Valoarea adăugată brută – total	28 004 814	96,9	84,8	-2,6
Agricultură, silvicultură și pescuit	4 803 723	81,7	14,6	-2,9
Industria extractivă; industria prelucrătoare	4 010 956	98,1	12,2	-0,2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1 087 548	94,7	3,3	-0,2
Construcții	736 216	98,9	2,2	0,0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică	6 598 393	95,7	20,0	-0,9
Informații și comunicații	1 878 399	100,3	5,7	0,0
Activități financiare și de asigurări	1 546 098	111,5	4,7	0,5
Tranzacții imobiliare; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2 664 105	107,5	8,1	0,6
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială	4 434 689	98,5	13,4	-0,2
Artă, activități de recreere și de agrement; alte activități de servicii; activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	770 474	105,9	2,3	0,1
Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate	-525 788	x	-1,6	0,6
Impozite nete pe produse (impozite minus subvenții)	5 006 493	95,6	15,2	-0,7
din care: impozite pe produse	5 093 940	95,2	15,4	-0,7
PRODUSUL INTERN BRUT	33 011 307	96,7	100,0	-3,3
UTILIZĂRI				
Consumul final – total	35 988 766	97,6	109,0	-2,6
Consumul final al gospodăriilor populației	28 747 298	96,5	87,1	-3,2
Consumul final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	7 241 468	102,7	21,9	0,6
Formarea brută de capital	6 324 234	x	19,2	-7,5
Formarea brută de capital fix	7 931 129	97,1	24,0	-0,7
Variația stocurilor	-1 606 895	x	-4,9	-6,7
Exportul net de bunuri și servicii	-9 301 693	x	-28,2	6,8
Exportul de bunuri și servicii	14 887 725	99,5	45,1	-0,2
Importul de bunuri și servicii (-)	24 189 418	91,6	73,3	-7,0

Notă: În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Indicii volumului fizic ai produsului intern brut

Dinamica Produsului Intern Brut trimestrial 2010-2015 (2010 = 100)

III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR

3.1. Industrie

În **ianuarie-martie 2016** indicele volumului producției industriale în raport cu ianuarie-martie 2015 a constituit 101,1%. În luna martie în raport cu martie 2015 acest indice a marcat 107,2%.

Nivelul producției fabricate și livrate ale întreprinderilor industriale, cuprinse în cercetare statistică lunară, după tipuri de activități se prezintă în tabelul ce urmează:

	Ianuarie-martie 2016			
	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
	mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie-martie 2015	total	inclusiv pe piața externă
Industrie, total	8972,1	101,1	9096,9	3282,6
Industria extractivă	81,5	88,0	68,2	0,0
Industria prelucrătoare	7122,4	103,0	7260,9	3282,6
din care:				
Industria alimentară	2801,0	97,2	2924,7	869,9
producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	621,5	103,3	572,8	16,0
prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor	80,0	de 2,1 ori	73,1	–
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	334,5	72,3	479,1	395,4
fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale	614,3	110,4	475,4	266,7
fabricarea produselor lactate	463,5	102,0	477,6	14,5
fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon	59,5	96,0	58,1	8,6
fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase	438,7	103,4	433,5	57,9
fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	346,7	104,6	341,8	19,6
fabricarea altor produse alimentare	176,9	73,9	342,9	110,8
fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase	154,3	100,1	138,7	20,5
fabricarea băuturilor	816,6	97,6	915,4	565,0
distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice	221,8	124,1	219,3	166,2
fabricarea vinurilor din struguri	423,2	93,6	502,0	396,1
producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate	53,1	60,7	92,3	0,1
Fabricarea produselor din tutun	48,1	de 2,0 ori	33,0	9,2
Fabricarea produselor textile	526,6	123,4	524,3	442,3
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	463,6	135,5	464,9	392,5
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei;				
prepararea și vopsirea blănurilor	93,8	107,9	93,2	73,0
fabricarea încălțămintei	65,6	111,0	64,9	48,2
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei;				
fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	45,9	147,7	47,5	28,7
Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	90,6	128,4	90,6	13,0
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	145,3	199,9	146,8	8,5
Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	128,6	96,3	145,6	46,8

	Ianuarie-martie 2016			
	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
	mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie-martie 2015	total	inclusiv pe piața externă
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	251,8	86,9	245,3	116,3
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	536,9	104,5	497,8	122,5
Industria metalurgică	12,7	94,0	13,1	0,3
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	143,9	114,7	142,1	30,0
Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	107,7	81,0	108,7	96,0
Fabricarea echipamentelor electrice	367,3	82,5	352,7	248,1
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	121,6	77,5	118,3	77,7
Fabricarea de mobilă	193,8	129,1	179,3	64,9
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1768,2	96,3	1767,8	-
Producția, transportul și distribuția energiei electrice	1615,4	96,7	1615,0	-
Furnizarea de abur și aer condiționat	152,8	95,2	152,8	-

Ponderea **producției livrate** pe piața externă de către întreprinderile nominalizate în perioada de raport a constituit 36,1% din totalul producției livrate (în ianuarie-martie 2015 – 34,1%) și respectiv pe piața internă – 63,9% (în ianuarie-martie 2015 – 65,9%).

Întreprinderile din *industria extractivă* au obținut producție cu 12,0% mai puțin, decât în ianuarie-martie 2015.

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din *industria prelucrătoare*, cărora în ianuarie-martie 2016 le-au revenit 79,4% din valoarea totală a producției, obținute la întreprinderile cu activități principale de industrie cuprinse în cercetare statistică lunară. Volumul producției fabricate de către aceste întreprinderi a crescut cu 3,0% față de ianuarie-martie 2015.

În ianuarie-martie 2016 față de ianuarie-martie 2015 industria alimentară în ansamblu a înregistrat o descreștere a volumului de producție cu 2,8%. Cu toate acestea volumul producției a crescut la majoritatea activităților: prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor – de 2,1 ori; distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice – cu 24,1%; fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 10,4%; fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 4,6%; producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 3,3%; fabricarea produselor lactate – cu 2,0% ș.a.

În același timp, s-au înregistrat reduceri ale volumului de producție la următoarele activități ale industriei alimentare: producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate – cu 39,3%; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 27,7%; fabricarea vinurilor din struguri – cu 6,4%; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 4,0% etc.

Majorarea volumului producției industriale a fost motivată de creșteri și în alte activități ale industriei prelucrătoare, cum ar fi: fabricarea produselor din tutun – de 2,0 ori; fabricarea substanțelor și a produselor chimice – de 2,0 ori; prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite – cu 47,7%; fabricarea articolelor de îmbrăcăminte – 35,5%; fabricarea de mobilă – cu 29,1%; fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie – cu 28,4%; fabricarea produselor textile – cu 23,4%; industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații – cu 14,7%; fabricarea încălțămintei – cu 11,0% ș.a.

Totodată, a avut loc reducerea volumului de producție la alte activități, cum ar fi: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. – cu 22,5%; fabricarea echipamentelor electrice – cu 17,5%; fabricarea produselor din cauciuc și mase plastic – cu 13,1%; industria metalurgică – cu 6,0%; fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice – cu 3,7% etc.

Sectorul energetic în perioada de raport a marcat o descreștere cu 3,7%, inclusiv la: producția, transportul și distribuția energiei electrice – cu 3,3%; furnizarea de abur și aer condiționat – cu 4,8%.

Producția principalelor produse industriale în întreprinderile, cuprinse în cercetare statistică lunară, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Martie 2016		Ianuarie-martie 2016	
		cantitatea	în % față de martie 2015	cantitatea	în % față de ianuarie-martie 2015
Industria extractivă					
ecausin și alte pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții cu greutatea specifică ≥ 2,5	mii tone	21,3	90,8	46,9	85,6
alte pietre pentru cioplit sau pentru construcții, exclusiv granit sau gresie	- " -	51,0	134,8	63,2	76,9
pietriș, prundiș, bolovani și silex	- " -	161,6	81,2	310,9	88,2
Industria alimentară					
carne, inclusiv subproduse de categoria I	tone	1034,1	92,6	2790,2	108,4
carne de pasăre	- " -	2104,7	110,9	6810,2	125,3
mezeluri	- " -	1081,4	91,1	3302,6	91,2
conserve din carne	- " -	35,6	112,3	107,0	94,5
pește uscat, nesărat; uscat și sărat, în saramură, exclusiv afumat și fileu	- " -	253,1	94,4	1030,2	152,9
pește afumat, inclusiv fileuri	- " -	130,0	149,4	500,6	de 2,1 ori
sucuri de legume și fructe	mii litri	1970,4	113,9	3584,9	80,6
conserve de legume și fructe	tone	307,1	181,9	609,9	103,4
fructe prelucrate și conservate	- " -	126,8	196,0	184,3	15,3
lapte și frișcă cu grăsime de pînă la 6%, neconcentrate, neîndulcite	- " -	5717,8	101,7	16071,9	100,8
unt	- " -	381,5	104,6	997,1	115,9
cașcaval și brînză grase	- " -	200,1	83,8	335,8	78,5
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smîntînă, lapte acru, lapte acidulat și lapte covășit	- " -	2705,8	100,4	8256,2	101,6
înghețată și alte forme de gheață comestibilă, cu sau fără cacao	mii litri	1240,1	111,9	2319,9	99,3
făină	tone	4704,1	75,3	13335,5	84,7
crupe, grișuri și aglomerate	- " -	381,4	123,0	1055,3	109,0
produse de cofetărie făinoase	- " -	2880,8	104,1	7046,3	96,7
pîine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	- " -	8269,8	99,4	23274,2	97,6
paste făinoase, fără umplutură	- " -	434,7	90,1	1158,7	89,5
produse de cofetărie zaharoase	- " -	1189,9	86,9	2980,9	89,8
rachiuri și lichioruri	mii litri				
	100% alcool	341,5	126,6	754,9	91,5
divin	- " -	79,5	92,9	239,8	70,5
vinuri spumante	mii dal	15,4	37,4	39,8	62,9
vinuri naturale de struguri	- " -	914,8	103,4	2177,0	94,4
vinuri de Porto, Madeira, Sheary, Tokay și alte vinuri speciale avînd o concentrație alcoolică mai mare de 15% vol.	- " -	51,1	103,7	94,9	103,8
ape minerale și gazoase	- " -	977,9	127,2	2356,4	113,0
băuturi nealcoolice	- " -	255,4	66,2	575,1	59,6
Fabricarea produselor textile					
articole tricotate	mii buc.	1435,3	111,3	3736,1	103,1
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	289,4	102,3	929,8	98,7
paltoane, impermeabile, canadiene, pelerine și articole similare	- " -	0,2	22,6	2,8	15,8
sacouri, jachete și blazere	- " -	47,9	149,6	166,4	114,4
pantaloni lungi și scurți, salopete și șorturi	- " -	132,2	133,3	338,5	126,3
fuste și fuste-pantaloni	- " -	57,1	de 8,8 ori	171,9	de 2,4 ori
bluze și cămăși pentru femei și fete	- " -	233,1	121,5	567,1	121,5

	Unitatea de măsură	Martie 2016		Ianuarie-martie 2016	
		cantitatea	în % față de martie 2015	cantitatea	în % față de ianuarie-martie 2015
Fabricarea încălțămintei					
încălțăminte	mii per.	147,0	73,2	359,0	74,7
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite					
uși plane și ramele lor, pervaze și praguri, din lemn	buc.	497	68,7	1384	77,5
Fabricarea articolelor din hârtie și carton					
cutii și lăzi din hârtie sau cartoane ondulate	tone	761,0	98,9	2077,7	107,5
hârtie și articole din hârtie, de uz gospodăresc	- " -	495,1	62,8	1331,1	85,5
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice					
tuburi și țevi din materiale plastice	tone	150,6	98,2	265,7	98,7
ferestre, uși, vitralii și cadrele acestora din material plastic	mii buc.	7,0	183,2	12,8	130,7
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
sticlă izolantă cu straturi multiple	mii m ²	23,2	95,5	55,8	88,4
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	19,6	133,2	64,6	130,6
amestecuri uscate de ghips	mii tone	16,5	131,7	32,5	104,4
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	- " -	25,0	146,5	35,5	124,3
Industria metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	58,4	159,9	116,1	83,2
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații					
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din metale feroase	buc	65	56,0	121,0	25,2
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din aluminiu	- " -	727	155,0	1356	48,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat					
energie electrică	mil. kWh	112,6	93,3	403,2	99,5
energie termică	mii Gcal	233,5	99,2	858,1	97,3

Producția industrială, fabricată de către întreprinderile cu genul principal de activitate de industrie, cuprinse în cercetare statistică lunară, pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-martie 2016 a evoluat în felul următor:

	Valoarea producției fabricate în prețuri curente, mil. lei	Ponderea în total industrie, %	Valoarea producției livrate în prețuri curente, total mil. lei	din care pe piața externă	
				mil. lei	ponderea în total livrări, %
Industrie – total	8972,1	100,0	9096,9	3282,6	36,1
Mun. Chișinău	5309,9	59,2	5249,2	1328,2	25,3
Nord	1835,5	20,4	1940,4	876,4	45,2
Centru	1317,8	14,7	1319,8	669,2	50,7
Sud	265,5	3,0	328,5	215,5	65,6
UTA Găgăuzia	243,4	2,7	259,0	193,3	74,6

Datele în profil pe regiuni de dezvoltare atestă faptul concentrării activităților industriale în proporție de 59,2% în municipiul Chișinău, 20,4% – în regiunea Nord și 14,7% – în regiunea Centru. Regiunea Sud și UTA Găgăuzia dețin cele mai mici ponderi în totalul producției pe țară, respectiv, 3,0% și 2,7%.

În cadrul regiunilor de dezvoltare cea mai mare pondere a producției livrate pe piața externă o dețin întreprinderile situate pe teritoriul UTA Găgăuzia cu 74,6% și cele din regiunea de dezvoltare Sud – cu 65,6%, urmate de regiunea de dezvoltare Centru – cu 50,7%.

3.2. Agricultură

Indicele volumului producției globale agricole în gospodăriile de toate categoriile (întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile populației) în ianuarie-martie 2016 față de ianuarie-martie 2015 a constituit 104,0%. Majorarea producției agricole a fost determinată de creșterea producției în sectorul zootehnic cu 4,0%, căreia i-a revenit circa 99% din volumul total al producției agricole.

În ianuarie-martie 2016 în comparație cu perioada corespunzătoare a anului trecut în gospodăriile de toate categoriile a fost înregistrată majorarea volumului producției (creșterii) vitelor și păsărilor cu 2,7%, producției de ouă – cu 29,2%.

Producția animalieră pe principalele tipuri, conform estimărilor, se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-martie 2016		
	total	în % față de ianuarie-martie 2015	ponderea (în % față de total)
Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) – total, mii tone	35,9	102,7	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	17,3	111,5	48,3
gospodăriile populației	18,6	95,7	51,7
Lapte – total, mii tone	77,7	98,2	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	5,5	94,2	7,0
gospodăriile populației	72,2	98,5	93,0
Ouă – total, mil. buc.	121,6	129,2	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	81,0	153,9	66,6
gospodăriile populației	40,6	97,9	33,4

În trimestrul I 2016 în gospodăriile populației s-a produs cea mai mare parte a producției laptelui – 93% din volumul total și producției (creșterii) vitelor și păsărilor – 51,7%.

Efectivul de animale pe principalele specii se prezintă astfel:

	La 1 aprilie 2016		Ponderea (în % față de total)
	mii capete	în % față de 1 aprilie 2015	
Bovine – total	188,8	97,9	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	16,2	106,9	8,6
gospodăriile populației	172,6	97,1	91,4
din acestea vaci – total	128,2	97,6	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	5,7	95,5	4,5
gospodăriile populației	122,5	98,5	95,5
Porcine – total	477,4	91,3	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	220,2	88,2	46,1
gospodăriile populației	257,2	94,2	53,9
Ovine și caprine – total	907,6	99,3	100
din care:			
întreprinderile agricole ¹	34,6	110,3	3,8
gospodăriile populației	873,0	98,9	96,2
Păsări (întreprinderile agricole)	4567,7	97,0	x

¹ Inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) care au la balanță animale

La 1 aprilie 2016 față de dată respectivă a anului precedent a fost marcată micșorarea efectivelor de animale de toate speciile în gospodăriile de toate categoriile (cu excepția efectivului de bovine, ovine și caprine în întreprinderile agricole).

În ianuarie-martie 2016 față de ianuarie-martie 2015 în întreprinderile agricole producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) s-a majorat cu 11,5%, din care în regiunea de dezvoltare Centru – cu 20%. Totodată, producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) s-a micșorat în regiunile de dezvoltare: UTA Găgăuzia – cu 21%, Nord – cu 12% și Sud – cu 5%.

Vânzările animalelor pentru sacrificare în întreprinderile agricole s-au majorat comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut cu 6%. Volumul de vânzare a vitelor și păsărilor pentru sacrificare a crescut în regiunile de dezvoltare: Sud – cu 17%, Centru – cu 5% și UTA Găgăuzia – cu 4%. În întreprinderile agricole din mun. Chișinău volumul de vânzare a vitelor și păsărilor pentru sacrificare a crescut considerabil – de 2,0 ori.

În întreprinderile agricole în ianuarie-martie 2016 față de ianuarie-martie 2015 s-a micșorat nivelul de păstrare a efectivului de porcine: nivelul mortalității porcinelor a constituit – 6,9% (în trimestrul I 2015 – 5,3%). Nivelul mortalității bovinelor, ovinelor și caprinelor a rămas la nivelul anului trecut și a constituit, corespunzător, 0,7% și 2,1%.

Volumul producției de lapte de vacă în întreprinderile agricole s-a micșorat cu 6% în rezultatul micșorării efectivului mediu de vaci cu 6,7%. Micșorarea producției de lapte s-a înregistrat în întreprinderile agricole din regiunile de dezvoltare: mun. Chișinău – cu 49%, Sud – cu 43% și Nord – cu 1,5%. Totodată, volumul producției de lapte de vacă în întreprinderile agricole din regiunile de dezvoltare UTA Găgăuzia și Centru au rămas la nivelul anului precedent.

Volumul producției de ouă de găini în întreprinderile agricole a crescut cu 53,9%. Această creștere a fost generată atât de mărirea șeptelului de găini ouătoare – cu 23%, cât și a productivității lor – cu 25%. Majorarea producției de ouă s-a înregistrat în întreprinderile agricole din toate regiunile de dezvoltare.

3.3. Investiții în active materiale pe termen lung

În ianuarie-martie 2016 investițiile realizate în economia națională au constituit 2115,7 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu perioada respectivă a anului 2015, acest volum s-a micșorat cu 22,6% (în prețuri comparabile).

Investițiile realizate în economia națională pe elemente de structură tehnologică se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	2115,7	77,4	100,0	100,0
din care:				
lucrări de construcții-montaj	1024,7	93,0	48,4	41,3
utilaje și mașini, mijloace de transport	1002,2	66,6	47,4	53,3
alte cheltuieli	88,8	60,9	4,2	5,4

În ianuarie-martie 2016 investițiile concentrate în lucrările de construcții-montaj au însumat 1024,7 mil. lei, constituind 93,0% față de perioada respectivă a anului precedent. Investițiile în utilaje, mașini și mijloace de transport au însumat 1002,2 mil. lei (reprezentând 47,4% din total), fiind în descreștere cu 33,4% față de ianuarie-martie 2015.

În ianuarie-martie 2016 se constată majorarea ponderii la lucrările de construcții-montaj cu 7,1 puncte procentuale față de perioada respectivă a anului precedent. Cota-parte a investițiilor în utilaje, mașini și mijloace de transport și la alte cheltuieli în total investiții s-a micșorat cu 5,9 puncte procentuale, respectiv 1,2 puncte procentuale.

Analiza structurii investiționale pe forme de proprietate a arătat că agenții economici și persoanele fizice ai sectorului privat au valorificat 1144,3 mil. lei investiții, ceea ce constituie 54,1% din volumul total al investițiilor realizate. Comparativ cu ianuarie-martie 2015 acest volum s-a micșorat cu 13,7% (în prețuri comparabile).

Întreprinderilor din sectorul public le-au revenit 23,0% din investițiile utilizate în total pe țară, sau 487,2 mil. lei, fiind în descreștere cu 39,2% față de realizările perioadei respective a anului precedent.

Întreprinderilor mixte și celor cu proprietate străină le-au revenit 22,7% din investițiile utilizate în total pe țară, sau cu 2,3 puncte procentuale mai mult față de realizările pentru ianuarie-martie 2015.

Structura investițiilor pe forme de proprietate se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	2115,7	77,4	100,0	100,0
din care pe forme de proprietate:				
Publică	487,2	60,8	23,0	29,3
Privată	1144,3	86,3	54,1	48,5
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	4,2	8,5	0,2	1,8
Străină	242,9	115,1	11,5	7,7
A întreprinderilor mixte	237,1	68,5	11,2	12,7

Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-martie 2016 au fost însușite preponderent mijloacele proprii ale agenților economici și populației, constituind 1670,5 mil. lei investiții, cota-parte a cărora a constituit 79,0% din volumul total al mijloacelor utilizate în total pe țară și 88,0% față de nivelul înregistrat în ianuarie-martie 2015.

În ianuarie-martie 2016, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare au fost utilizate 68,1 mil. lei, ceea ce a constituit 3,2% din total investiții și 35,3% față de perioada similară a anului 2015 (în prețuri comparabile).

Ponderea mijloacelor investitorilor străini s-a majorat cu 1,0 puncte procentuale față de realizările din ianuarie-martie 2015, constituind 9,3% în volumul total al investițiilor utilizate.

Structura investițiilor în active materiale pe surse de finanțare se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	2115,7	77,4	100,0	100,0
din care, finanțate din contul:				
bugetului de stat	25,5	19,0	1,2	4,9
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	42,6	72,9	2,0	2,1
mijloacelor proprii ale agenților economici și populației	1670,5	88,0	79,0	69,5
mijloacelor investitorilor străini	197,5	87,4	9,3	8,3
altor surse	179,6	43,2	8,5	15,2

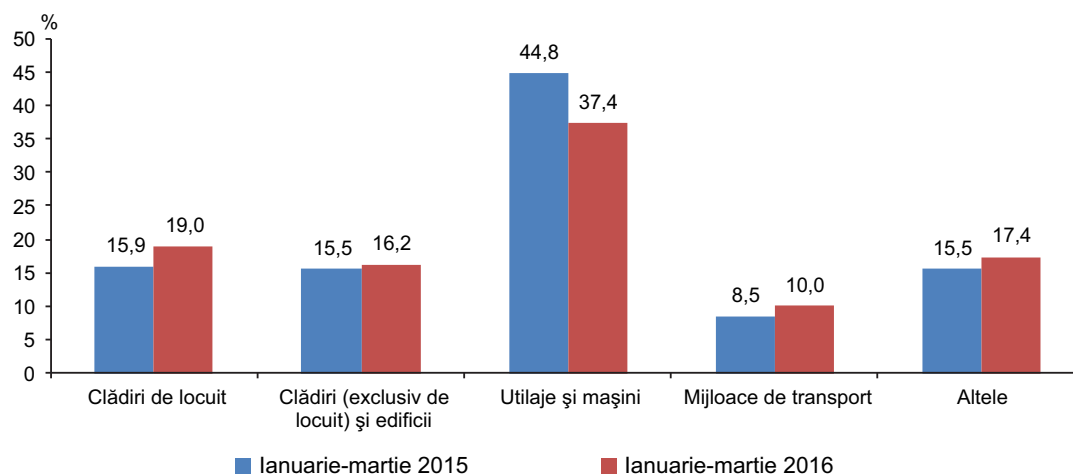
Analiza structurii investițiilor pe tipuri de mijloace fixe arată, că volumul considerabil al investițiilor a revenit valorii utilajelor, mașinilor și mijloacelor de transport, cota-parte a cărora în totalul investițiilor realizate a constituit 47,4% (comparativ cu 53,3% în ianuarie-martie 2015).

Ponderea investițiilor utilizate la construcția clădirilor și edificiilor a constituit 35,2% din volumul total al investițiilor însușite (din care 19,0% – clădirilor de locuit și 16,2% – altor clădiri și edificii) și s-a mărit cu 4,0 puncte procentuale față de ianuarie-martie 2015.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	2115,7	77,4	100,0	100,0
din care:				
clădiri de locuit	401,8	93,9	19,0	15,7
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	343,6	81,3	16,2	15,5
utilaje, mașini și mijloace de transport	1002,2	66,6	47,4	53,3
altele	368,1	86,5	17,4	15,5

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe

În ianuarie-martie 2016 din volumul total al investițiilor în construcția locativă au fost însușite 401,8 mil. lei sau 19,0% din totalul investițiilor în active materiale și fiind în descreștere cu 6,1% față de perioada respectivă a anului precedent.

Construcția de locuințe. În ianuarie-martie 2016 au fost date în folosință 562 apartamente noi cu suprafața totală de 60,8 mii m², ceea ce a constituit 91,9% față de ianuarie-martie 2015.

Darea în folosință a clădirilor de locuit se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie 2016				Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Apartamente construite, unități	suprafața totală			
		mii m ²	în % față de:		
			ianuarie-martie 2015	total	
Total	562	60,8	91,9	100,0	100,0
din care, pe forme de proprietate:					
privată	562	60,8	91,9	100,0	100,0
din aceasta, de beneficiari individuali	252	38,8	82,1	63,8	71,5
din total în:					
mediul urban	463	46,1	93,9	75,8	74,2
mediul rural	99	14,7	85,8	24,2	25,8

Din contul mijloacelor proprii ale populației în ianuarie-martie 2016 au fost date în folosință 252 case de locuit individuale cu suprafața totală de 38,8 mii m², constituind 63,8% din volumul total al locuințelor date în folosință în total pe țară, fiind în descreștere cu 17,9% față de perioada similară a anului 2015.

Distribuția după mediul de rezidență arată, că din volumul total al locuințelor în mediul urban au fost date în folosință 463 apartamente cu suprafața totală de 46,1 mii m² sau 75,8% din total sau 93,9% față de nivelul înregistrat în ianuarie-martie 2015. Comparativ cu ianuarie-martie 2015 cota-parte a locuințelor date în folosință în mediul rural s-a micșorat cu 1,6 puncte procentuale.

Autorizațiile de construire eliberate pentru clădiri. În ianuarie-martie 2016, s-au eliberat 716 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în scădere cu 12,1% față de ianuarie-martie 2015.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Total, număr	în % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Total	716	87,9	100,0	100,0
din care pentru clădiri:				
- rezidențiale (inclusiv pentru colectivități)	397	79,2	55,4	61,5
din acestea pentru case de locuit individuale	385	80,0	53,8	59,0
- nerezidențiale	319	101,6	44,6	38,5
din total, în:				
mediul urban	352	86,5	49,2	49,9
mediul rural	364	89,2	50,8	50,1

Din volumul total al autorizațiilor de construire a clădirilor 397 le-au revenit clădirilor rezidențiale (sau 55,4% din total), din care 385 au fost eliberate pentru case de locuit individuale, ceea ce constituie 97,0% din numărul autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale.

Distribuția după mediul de rezidență arată, că din numărul total al autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri, în mediul urban au fost eliberate 352 autorizații, iar în mediul rural 364, sau în scădere față de nivelul înregistrat în perioada similară a anului precedent respectiv cu 55 unități și 44 unități.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-martie 2016 volumul lucrărilor executate de organizațiile cu genul principal de activitate „Construcții” a constituit 928,8 mil. lei și a constituit 87,3% (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în perioada respectivă a anului 2015.

Analiza volumului lucrărilor de construcții executate pe forme de proprietate a arătat că, volumul considerabil de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări de construcții în sumă de 744,8 mil. lei sau 80,2% din volumul total al lucrărilor executate, și 90,0% față de ianuarie-martie 2015.

Evoluția și structura lucrărilor de construcții, realizate în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-martie 2016 se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	În % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Total	928,8	87,3	100,0	100,0
din care pe forme de proprietate:				
Publică	7,6	112,2	0,8	0,6
Privată	744,8	90,0	80,2	77,8
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	96,6	113,9	10,4	8,0
Străină	60,1	49,1	6,5	11,5
A întreprinderilor mixte	19,7	87,7	2,1	2,1

Datele privind lucrările de construcții pe elemente de structură și obiecte de construcții în ianuarie-martie 2016 se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-martie 2016			Informativ: ianuarie-martie 2015 în % față de total
	Realizări, mil. lei	În % față de:		
		ianuarie-martie 2015	total	
Volumul lucrărilor de construcții executate – total	928,8	87,3	100,0	100,0
din care:				
Pe elemente de structură				
construcții noi	558,3	85,3	60,1	61,5
reparații capitale	151,1	74,9	16,3	19,0
lucrări de întreținere și reparații curente	183,8	105,0	19,8	16,5
alte lucrări	35,6	110,5	3,8	3,0
Pe obiecte de construcții				
clădiri rezidențiale	345,8	107,4	37,2	30,3
clădiri nerezidențiale	213,9	81,2	23,0	24,8
construcții inginerești	333,5	74,8	35,9	41,9

Pe elemente de structură a lucrărilor executate, predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 558,3 mil. lei, ponderea căroră a constituit 60,1% din volumul total al lucrărilor de construcții executate, înregistrând o descreștere cu 14,7% față de realizările perioadei respective a anului precedent. Lucrărilor de reparații capitale și curente le-au revenit 334,9 mil. lei. Comparativ cu ianuarie-martie 2015 acest volum s-a micșorat cu 11,2% (în prețuri comparabile).

Pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții s-a majorat la clădirile rezidențiale cu 7,4% față de realizările pentru ianuarie-martie 2015. La construcția clădirilor nerezidențiale și construcții inginerești volumul lucrărilor de construcții a scăzut cu 18,8%, respectiv 25,2% față de perioada similară a anului 2015.

3.4. Transporturi

În ianuarie-martie 2016 **întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat mărfuri** în volum de 2180,7 mii tone, sau cu 13,6% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2015. Reducerea volumelor de mărfuri transportate a fost înregistrată la întreprinderile de transport feroviar (-29,1%), aerian (-28,9%), fluvial (-24,4%) și auto (-2,2%). **Parcursul mărfurilor** a totalizat 770,0 mil. tone-km, cu 10,2% mai puțin comparativ cu ianuarie-martie 2015. Diminuarea parcursului mărfurilor s-a marcat la întreprinderile de transport fluvial (-42,0%), feroviar (-37,4%) și aerian (-27,5%). Totodată, la întreprinderile de transport auto parcursul mărfurilor a fost în creștere cu 2,9%, față de ianuarie-martie 2015.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor în ianuarie-martie 2016, pe moduri de transport se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-martie 2015	mil. tone-km	în % față de ianuarie-martie 2015
Întreprinderi de transport – total	2180,7	86,4	770,0	89,8
din care:				
feroviar	750,4	70,9	174,4	62,6
auto ¹	1414,1	97,8	595,4	102,9
fluvial	16,1	75,6	0,03	58,0
aerian	0,1	71,1	0,2	72,5

În ianuarie-martie 2016 întreprinderile de transport auto au transportat 1414,1 mii tone de mărfuri, cu 2,9% mai mult față de perioada corespunzătoare din anul 2015.

Volumul de mărfuri transportate cu transportul auto și parcursul mărfurilor în ianuarie-martie 2016, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-martie 2015	mil. tone-km	în % față de ianuarie-martie 2015
Întreprinderi de transport auto¹ – total	1414,1	97,8	595,4	102,9
din care:				
mun. Chișinău	724,5	90,2	335,1	97,8
Nord	231,6	77,7	106,3	118,1
Centru	394,5	136,0	105,4	104,4
Sud	36,5	100,8	39,6	107,8
UTA Găgăuzia	27,0	150,0	9,0	112,9

Ponderi considerabile în volumul total de mărfuri transportate cu transportul auto revin întreprinderilor din municipiul Chișinău (51,2%), regiunile Nord (16,4%) și Centru (27,9%).

Cu mijloacele de transport feroviar în ianuarie-martie 2016 au fost transportate 750,4 mii tone de mărfuri, volum inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2015 cu 29,1%. În structura mărfurilor încărcate în vagoane la stațiile de cale ferată din țară ponderi mai mari s-au înregistrat la următoarele grupe de mărfuri: metale feroase și fier vechi – 49,6% (în ianuarie-martie 2015 – 3,9%), petrol și produse petroliere – 6,5% (în ianuarie-martie 2015 – 1,0%), cereale și produse de panificație – 5,9% (în ianuarie-martie 2015 – 58,9%), materiale de construcție și ciment – 4,8% (în ianuarie-martie 2015 – 3,9%).

În transportul feroviar s-a majorat durata medie de staționare în stațiile tehnice a vagoanelor de marfă în tranzit, de la 40,62 ore în ianuarie-martie 2015 la 42,13 ore în ianuarie-martie 2016 și durata medie de staționare a vagoanelor de marfă la operațiile de încărcare-descărcare de la 53,97 ore la 63,33 ore. Durata medie de rotație a vagoanelor de marfă s-a redus de la 8,39 zile la 8,37 zile comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015.

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-martie 2016, pe moduri de transport public se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-martie 2015	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-martie 2015
Total	61984,2	100,9	1074,2	103,9
din care:				
transportul feroviar	605,6	69,6	30,4	61,5

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-martie 2015	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-martie 2015
autobuze și microbuze	24800,9	99,8	650,0	105,9
transportul fluvial	18,2	85,4	0,03	85,4
transportul aerian	183,4	105,0	259,9	106,2
taximetre	1389,0	130,9	28,3	130,3
troleibuze	34987,1	101,6	105,6	101,4

În ianuarie-martie 2016, comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015 s-a majorat **numărul de pasageri transportați** cu transportul public (+0,9%), pe seama creșterii acestuia la transportul cu taximetre (+30,9%), transportul aerian (+5,0%) și cu troleibuze (+1,6%). Totodată, s-a diminuat numărul de pasageri transportați cu transportul feroviar (-30,4%), fluvial (-14,6%), cu autobuze și microbuze (-0,2%).

Numărul de pasageri transportați cu autobuze și microbuze și parcursul pasagerilor în ianuarie-martie 2016, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-martie 2015	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-martie 2015
Total	24800,9	99,8	650,0	101,0
din care:				
Mun. Chișinău	15181,4	101,6	387,3	108,8
Nord	2634,6	93,5	77,8	100,9
Centru	4362,0	96,8	127,4	102,0
Sud	2161,7	102,0	41,4	95,7
UTA Găgăuzia	461,2	96,2	16,1	133,1

Ponderi semnificative în numărul total de pasageri transportați cu autobuze și microbuze dețin agenții transportatori din municipiul Chișinău (61,2%), regiunile Centru (17,6%), Nord (10,6%) și Sud (8,7%).

3.5. Turism

3.5.1. FRECVENTAREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ COLECTIVĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE

În ianuarie-martie 2016 structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost frecventate de 40,9 mii de turiști, din care 18,9 mii de turiști moldoveni (46,1% din total) și 22,0 mii de turiști străini (53,9%). Comparativ cu ianuarie-martie 2015 s-a majorat numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colective (+14,5%), pe seama creșterii acestuia la hoteluri și moteluri (+24,5%), tabere de vacanță pentru elevi (+20,7%), structuri de odihnă (+13,1%). Totodată, s-a redus numărul de turiști cazați la cămine pentru vizitatori (-14,4%), la structuri de întremare (-9,4%), la pensiuni turistice și agroturistice (-8,2%).

Numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colective, se prezintă astfel:

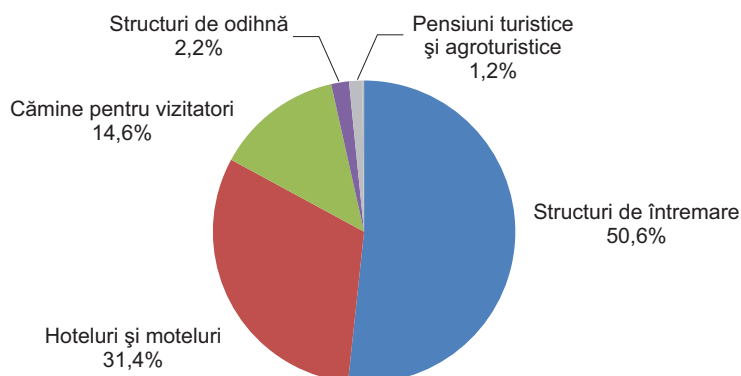
	Ianuarie-martie 2016		Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015	
	turiști	din care, nerezidenți	turiști	din care, nerezidenți
TOTAL	40871	22020	114,5	136,2
din care:				
Hoteluri și moteluri	29993	20500	124,5	137,1
Cămine pentru vizitatori	1304	77	85,6	de 2,3 ori
Pensiuni turistice și agroturistice	1202	268	91,8	86,7
Structuri de întremare	6271	63	90,6	68,5
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă)	2066	1112	113,1	143,1
Tabere de vacanță pentru elevi	35	–	120,7	–

Ponderi mai însemnate în numărul total de turiști străini cazați la structurile de primire turistică colective le-au revenit turiștilor din România (11,9%), Ucraina (8,2%), Federația Rusă (4,7%), Statele Unite ale Americii (4,2%), Israel și Turcia (câte 2,5%), Germania și Georgia (câte 2,0%), Regatul Unit al Marii Britanii Irlandei de Nord (1,6%), Finlanda (1,2%), Polonia (1,1%), Croația (1,0%), Bulgaria (0,9%), Olanda și Islanda (câte 0,7%), Spania, Belgia, Suedia și Belarus (câte 0,5%), Franța și Austria (câte 0,4%).

La structurile de primire turistică colective în ianuarie–martie 2016 au fost înregistrate 176,3 mii de înnoptări, cu 8,9% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. Diminuarea numărului de înnoptări ale turiștilor este condiționată de micșorarea acestora la tabere de vacanță pentru elevi (-83,4%), pensiuni turistice și agroturistice (-24,5%), la structuri de întremare (-10,9%), hoteluri și moteluri (-8,2%), cămine pentru vizitatori (-2,2%). Din numărul total de înnoptări 75,6% le revine înnoptărilor turiștilor moldoveni și 24,4% – înnoptărilor turiștilor străini.

Durata medie de ședere a unui turist la structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-martie 2016 a constituit 5,3 zile, din care 8,1 zile – pentru turiștii moldoveni și 3,0 zile – pentru turiștii nerezidenți.

Numărul de înnoptări înregistrate la structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, pe tipuri de structuri, în ianuarie-martie 2016 (în % față de total înnoptări)

În ianuarie-martie 2016 indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune pe total structuri de primire turistică colective a constituit 22,3%, inclusiv cămine pentru vizitatori – 55,7%, la structuri de întremare – 53,8%, hoteluri și moteluri – 13,7%, structuri de odihnă – 4,4%, pensiuni turistice și agroturistice – 3,3%, tabere de vacanță pentru elevi – 0,3%.

3.5.2. TURISMUL ORGANIZAT DE AGENȚIILE DE TURISM ȘI TUROPERATORI

Agențiile de turism și turoperatorii au acordat în ianuarie-martie 2016 servicii turistice la 21,6 mii de turiști și excursioniști, cu 8,7% mai puțin decât în perioada corespunzătoare din anul 2015.

Numărul de turiști și excursioniști după scopul vizitelor se prezintă astfel:

	ianuarie-martie 2016		ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015	
	turiști și excursioniști	turiști-zile	turiști și excursioniști	turiști-zile
Total	21641	136294	91,3	87,0
Turism receptor <i>(primirea cetățenilor străini în Republica Moldova în timpul călătoriei turistice) – total</i>	1495	5345	59,1	77,5
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	855	2919	57,7	59,3
afaceri și profesionale	484	1298	72,0	70,5
tratament	60	831	89,6	95,7
alte scopuri	96	297	31,0	30,0
Turism emițător <i>(deplasarea cetățenilor Republicii Moldova în străinătate în timpul călătoriei turistice) – total</i>	14347	78389	94,5	88,1
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	13961	75589	94,5	87,8
afaceri și profesionale	234	986	109,9	106,1
tratament	151	1784	74,0	89,4
Turism intern <i>(deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic)</i>	5799	52560	96,7	86,5

În ianuarie-martie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015 s-a redus numărul de turiști și excursioniști participanți la turismul receptor (-40,9%), emițător (-5,5%) și intern (-3,3%).

Din cei 1,5 mii de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în ianuarie-martie 2016 beneficiind de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor 57,2% au sosit în scopuri de odihnă, recreare și agrement, 32,4% – de afaceri și profesionale și 4,0% – de tratament.

Numărul de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în ianuarie-martie 2016 prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, se prezintă astfel:

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară	
	total	în % față de total
TOTAL	1495	100,0
din care:		
România	301	20,1
Federația Rusă	245	16,4
Ucraina	156	10,4
Statele Unite ale Americii	104	7,0
Turcia	69	4,6
Suedia	53	3,5
Israel	53	3,5
Germania	51	3,4
Italia	51	3,4
Franța	44	2,9
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	40	2,7
Belgia	40	2,7
Polonia	36	2,4
Olanda	34	2,3
Bulgaria	27	1,8
Japonia	23	1,5
Spania	23	1,5

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară	
	total	în % față de total
Austria	19	1,3
Finlanda	16	1,1
Republica Cehă	13	0,9
Grecia	10	0,7
Irlanda	10	0,7
Alte țări	77	5,2

În ianuarie-martie 2016 prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor au plecat în străinătate 14,3 mii de turiști și excursioniști moldoveni, cu 5,5% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015. Majoritatea cetățenilor moldoveni au plecat în străinătate în scopuri de odihnă, recreare și agrement (97,3%).

Numărul de turiști și excursioniști moldoveni, care au plecat în străinătate în ianuarie-martie 2016, beneficiind de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor se prezintă astfel:

	Turiști și excursioniști moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total
TOTAL	14347	100,0
din care:		
România	6635	46,2
Bulgaria	2878	20,1
Ucraina	539	3,8
Grecia	447	3,1
Italia	440	3,1
Emiratele Arabe Unite	338	2,4
Austria	332	2,3
Egipt	327	2,3
Republica Cehă	307	2,1
Turcia	285	2,0
Thailanda	178	1,2
Ungaria	167	1,2
Federația Rusă	161	1,1
Israel	142	1,0
Franța	134	0,9
Germania	132	0,9
Spania	100	0,7
China	98	0,7
Sri Lanka	78	0,5
Insulele Maldive	76	0,5
Statele Unite ale Americii	69	0,5
Nigeria	55	0,4
Alte țări	429	3,0

3.5.3. SOSIRILE VIZITATORILOR STRĂINI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI PLECĂRILE VIZITATORILOR MOLDOVENI ÎN STRĂINĂTATE, ÎNREGISTRATE LA PUNCTELE DE TRECERE ALE FRONTIEREI DE STAT

În ianuarie-martie 2016 numărul de sosiri ale vizitatorilor străini în Republica Moldova*, înregistrate la punctele de trecere ale frontierei de stat a fost de 652,3 mii, cu 54,0% mai mult decât în perioada corespunzătoare din anul 2015. Din numărul total de sosiri ale vizitatorilor străini în Republica Moldova cele mai multe au fost înregistrate din România (56,8%), Ucraina (30,2%) Federația Rusă (5,6%), Bulgaria (1,4%), Italia (0,8%), Turcia (0,7%), Israel (0,6%), Germania (0,5%), Statele Unite ale Americii (0,4%), Belarus (0,3%) și Portugalia (0,2%). Vizitatorii străini au preferat să călătorească cu mijloace de transport auto (85,3% din numărul total de sosiri), aerian (13,1%) și feroviar (1,6%).

Numărul de plecări ale vizitatorilor moldoveni în străinătate*, înregistrate la punctele de trecere ale frontierei de stat, în ianuarie-martie 2016 a fost de 1153,1 mii, cu 0,7 % mai puțin decât în perioada similară din anul 2015. Mijloacele de transport auto au fost cele mai des utilizate pentru plecările în străinătate a vizitatorilor moldoveni, reprezentând 87,6% din numărul total de plecări.

Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova și plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate, înregistrate la punctele de trecere ale frontierei de stat, în ianuarie-martie 2016, divizate pe mijloace de transport se prezintă astfel:

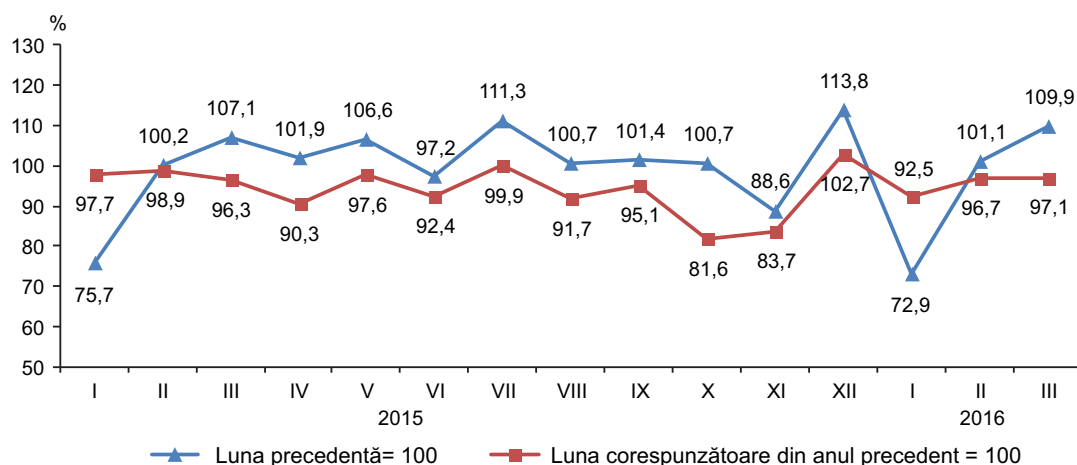
	TOTAL	din care cu mijloacele de transport:			
		auto	aerian	feroviar	fluvial
Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova	652266	556140	85434	10608	84
din care:					
România	370202	346253	21417	2521	11
Ucraina	196878	182088	8948	5816	26
Federația Rusă	36264	5144	29673	1440	7
Bulgaria	9433	8592	825	16	–
Italia	5384	1233	4125	26	–
Turcia	4711	1729	2967	12	3
Israel	4135	1365	2692	78	–
Germania	3007	1077	1906	24	–
Statele Unite ale Americii	2665	766	1858	41	–
Belarus	2053	1378	353	322	–
Portugalia	1155	593	555	7	–
Alte țări	16379	5922	10115	305	37
Plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate	1153089	1010349	107934	34779	27

* „**Sosiri**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii străini la intrarea în Republica Moldova.
 „**Plecări**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii Republicii Moldova la ieșirea din țară.

3.6. Comerț și servicii

În luna martie 2016 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) a înregistrat o creștere de 9,9% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și o scădere de 2,9%, comparativ cu luna martie 2015.

Evoluția lunară a indicilor de volum ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul

În trimestrul I 2016 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) s-a redus cu 4,5% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul 2015.

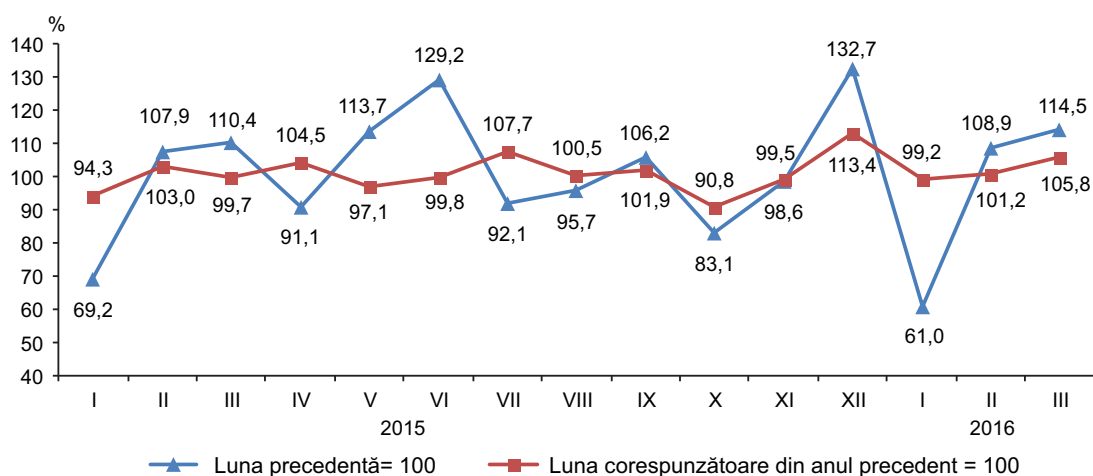
Indicii de volum ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) și serviciile de piață prestate populației, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Martie 2016 în % față de:		Trimestrul I 2016 în % față de trimestrul I 2015 ¹
	februarie 2016 ¹	martie 2015 ¹	
Comerț cu amănuntul	109,9	97,1	95,5
Servicii de piață prestate populației	114,5	105,8	102,3

¹ În prețuri comparabile

În luna martie 2016 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** a fost în creștere cu 14,5% (în prețuri comparabile) față de luna precedentă și cu 5,8% – comparativ cu luna martie 2015.

Evoluția lunară a indicilor de volum ai cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației

În trimestrul I 2016 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** s-a majorat cu 2,3% (în prețuri comparabile) față de aceeași perioadă din anul 2015.

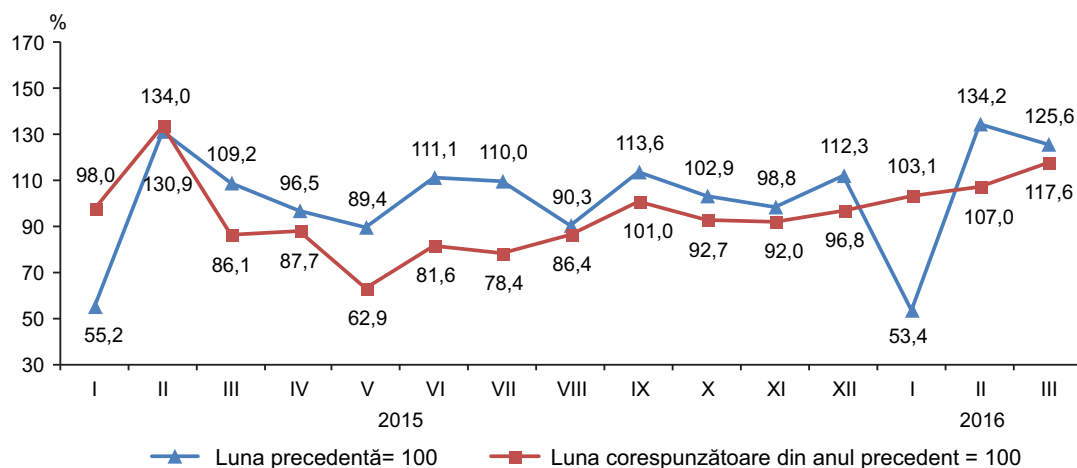
Indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) și serviciile de piață prestate întreprinderilor, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Martie 2016 în % față de:		Trimestrul I 2016 în % față de trimestrul I 2015 ¹
	februarie 2016 ¹	martie 2015 ¹	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	125,6	117,6	110,1
Comerț cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	137,4	98,7	93,7
Servicii de piață prestate întreprinderilor	109,6	98,0	101,8

¹ În prețuri curente

În luna martie 2016 valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor a înregistrat o creștere de 25,6% (în prețuri curente) față de luna precedentă și de 17,6% – comparativ cu luna martie 2015.

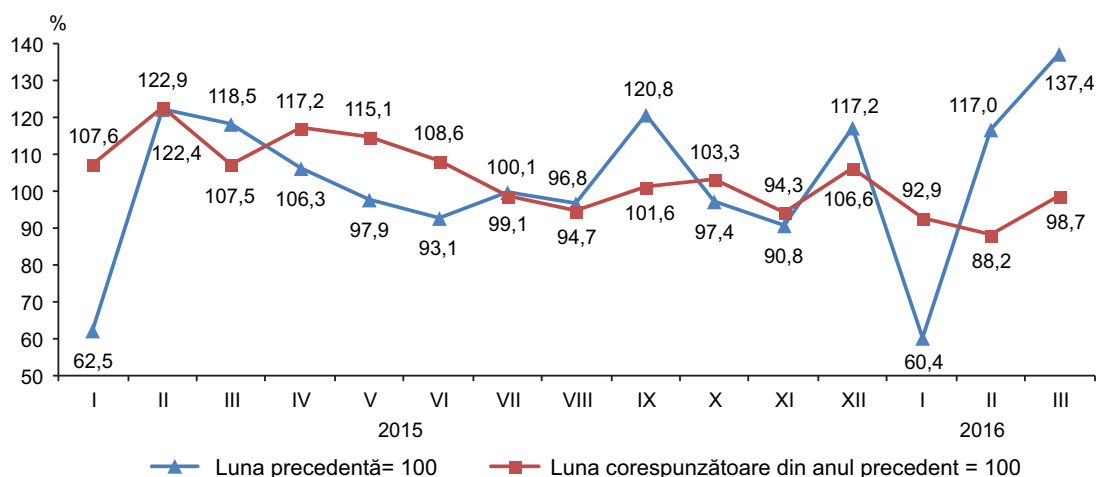
Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor

În trimestrul I 2016 valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor s-a majorat cu 10,1% (în prețuri curente) față de perioada similară din anul 2015.

În luna martie 2016 valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) a fost în creștere cu 37,4% (în prețuri curente) față de luna precedentă și în scădere cu 1,3%, comparativ cu luna martie 2015.

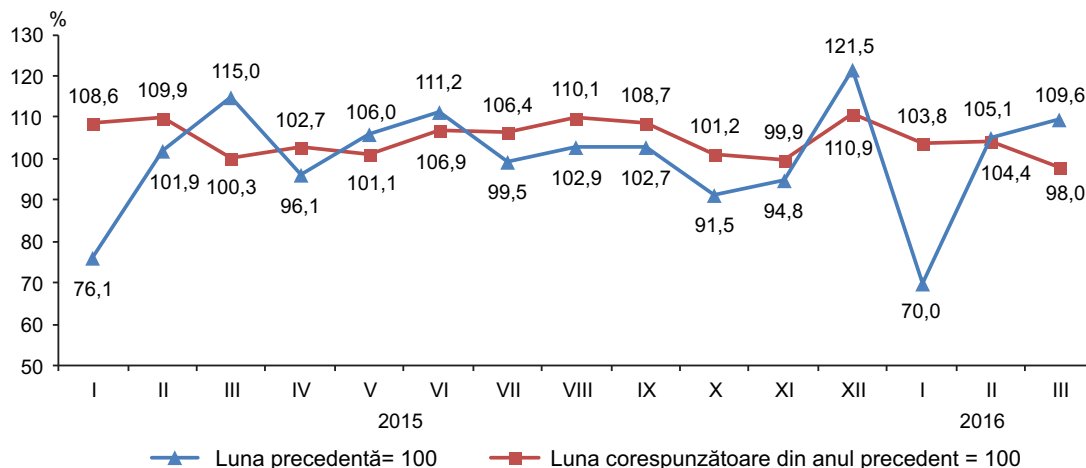
Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata

În trimestrul I 2016 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motocicletele) s-a diminuat cu 6,3% (în prețuri curente), comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2015.

În luna martie 2016 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** a crescut cu 9,6% (în prețuri curente), comparativ cu luna precedentă și s-a micșorat cu 2,0%, față de luna martie 2015.

Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate întreprinderilor

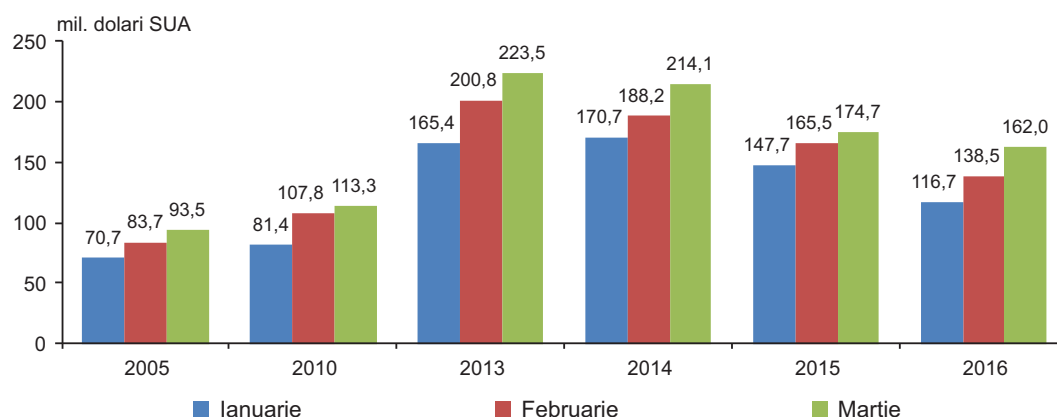

În trimestrul I 2016 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** s-a majorat cu 1,8% (în prețuri curente), față de aceeași perioadă din anul 2015.

3.7. Comerț exterior

Exporturile de mărfuri realizate în luna martie 2016 s-au cifrat la 162,0 mil. dolari SUA, cu 17,0% mai mult față de luna precedentă și cu 7,3% mai puțin, comparativ cu luna martie 2015.

Evoluția lunară a exporturilor

În ianuarie-martie 2016 **exporturile de mărfuri** au totalizat 417,2 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada similară din anul 2015 cu 14,5%.

Exporturile de mărfuri autohtone au constituit 263,5 mil. dolari SUA (63,2% din total exporturi), fiind în scădere cu 22,7% față de ianuarie-martie 2015, care a influențat la diminuarea pe total exporturi cu 15,8%.

Reexporturile de mărfuri străine au însumat 153,7 mil. dolari SUA, cu 4,5% mai mult comparativ cu ianuarie-martie 2015. Reexporturile de mărfuri după prelucrare au deținut 23,8% din total exporturi, iar reexporturile de mărfuri, care nu au suferit transformări esențiale (clasice) – 13,0 %.

Exporturile Republicii Moldova structurate pe principalele țări de destinație a mărfurilor și grupe de țări

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
EXPORT – total	417,2	85,5	100,0	100	-14,9	-14,5
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	266,2	83,3	65,5	63,8	0,1	-10,9
România	99,3	90,6	22,5	23,8	2,8	-2,1
Italia	40,0	73,1	11,2	9,6	-3,3	-3,0
Germania	28,7	94,4	6,2	6,9	-0,7	-0,4
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	26,7	67,4	8,1	6,4	2,5	-2,7
Polonia	15,4	113,7	2,8	3,7	-0,6	0,4
Franța	12,6	77,0	3,4	3,0	0,3	-0,8
Bulgaria	9,8	149,1	1,4	2,4	-0,7	0,7
Republica Cehă	7,4	97,2	1,6	1,8	0,2	-0,0
Austria	6,1	130,0	1,0	1,5	-0,3	0,3
Olanda	4,8	54,5	1,8	1,2	0,6	-0,8
Grecia	4,2	55,4	1,6	1,0	-0,9	-0,7
Belgia	2,1	82,4	0,5	0,5	-0,1	-0,1
Lituania	2,0	72,3	0,6	0,5	-0,1	-0,2
Slovacia	1,5	70,6	0,4	0,4	0,0	-0,1
Letonia	1,1	41,8	0,5	0,3	0,1	-0,3
Ungaria	1,0	52,2	0,4	0,2	-0,2	-0,2
Estonia	1,0	78,2	0,3	0,2	-0,0	-0,1
Cipru	0,8	32,3	0,5	0,2	0,1	-0,4
Spania	0,8	33,5	0,5	0,2	0,1	-0,3

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Țările CSI	85,0	81,7	21,3	20,4	-13,4	-3,9
Federația Rusă	42,8	78,6	11,2	10,3	-10,3	-2,4
Belarus	26,1	103,0	5,2	6,3	0,5	0,2
Ucraina	12,0	122,9	2,0	2,9	-3,5	0,5
Kazahstan	2,0	18,7	2,2	0,5	0,4	-1,8
Azerbaidjan	0,7	105,7	0,1	0,2	-0,2	0,0
Uzbekistan	0,7	31,3	0,4	0,2	0,0	-0,3
Alte țări	66,0	102,8	13,2	15,8	-1,6	0,3
Irak	16,5	de 5,9 ori	0,6	4,0	0,1	2,8
Turcia	11,8	65,7	3,7	2,8	-1,2	-1,3
Statele Unite ale Americii	4,1	56,3	1,5	1,0	0,4	-0,7
Elveția	3,7	38,6	2,0	0,9	0,6	-1,2
Siria	3,2	de 2,5 ori	0,3	0,8	0,2	0,4
China	3,0	de 2,5 ori	0,2	0,7	-0,0	0,4
Liban	2,6	64,0	0,8	0,6	0,6	-0,3
Georgia	2,6	55,5	1,0	0,6	0,0	-0,4
Egipt	2,0	de 10,0 ori	0,0	0,5	-0,2	0,4
Indonezia	1,7	59,6	0,6	0,4	0,5	-0,2
Malaysia	1,0	de 2,0 ori	0,1	0,3	0,1	0,1
Macedonia	0,7	de 1,9 ori	0,1	0,2	0,0	0,1
Israel	0,6	131,4	0,1	0,2	-0,0	0,0
Iran	0,6	de 3,1 ori	0,0	0,1	-0,1	0,1
Canada	0,5	66,8	0,2	0,1	0,1	-0,1
Serbia	0,4	81,8	0,1	0,1	0,0	-0,0
Emiratele Arabe Unite	0,3	de 2,0 ori	0,0	0,1	0,0	0,0
Arabia Saudita	0,2	100,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Coreea de Sud	0,2	de 6,8 ori	0,0	0,1	0,0	0,0

¹ În prețuri curente

În ianuarie-martie 2016 exporturile de mărfuri destinate **țărilor Uniunii Europene (UE-28)** au însumat 266,2 mil. dolari SUA (cu 16,7% mai puțin față de aceeași perioadă din anul 2015), deținând o cotă de 63,8% în total exporturi (65,5% – în ianuarie-martie 2015).

Țările CSI au fost prezente în exporturile Moldovei cu o pondere de 20,4% (în ianuarie-martie 2015 – 21,3%), ce corespunde unei valori de 85,0 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au micșorat cu 18,3%, comparativ cu ianuarie-martie 2015.

Analiza evoluției exporturilor pe țări în ianuarie-martie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015, relevă reducerea livrărilor către Italia (-26,9%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (-32,6%), Federația Rusă (-21,4%), România (-9,4%), Kazahstan (-81,3%), Turcia (-34,3%), Elveția (-61,4%), Franța (-23,0%), Olanda (-45,5%), Grecia (-44,6%), Statele Unite ale Americii (-43,7%), Germania (-5,6%), Georgia (-44,5%), Cipru (-67,7%), Liban (-36,0%), Letonia (-58,2%), Spania (-66,5%), Uzbekistan (-68,7%), Lituania (-27,7%), Indonezia (-40,4%), Ungaria (-47,8%), Belgia (-17,6%), Slovacia (-29,4%), Estonia (-21,8%), Canada (-33,2%), care a influențat la diminuarea pe total exporturi cu 20,9%.

În același timp, s-au majorat exporturile către Irak (de 5,9 ori), Bulgaria (+49,1%), Ucraina (+22,9%), Polonia (+13,7%), Siria (de 2,5 ori), China (de 2,5 ori), Egipt (de 10,0 ori), Austria (+30,0%), Belarus (+3,0%), Malaysia (de 2,0 ori), Macedonia (de 1,9 ori), Iran (de 3,1 ori), atenuând astfel scăderea pe total exporturi cu 6,4%.

Exporturile structurate pe grupe de mărfuri, conform Clasificării Standard de Comerț Internațional

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	În % față de ianuarie- martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
EXPORT – total	417,2	85,5	100,0	100,0	-14,9	-14,5
din care:						
Produse alimentare și animale vii	87,5	65,8	27,3	21,0	-1,1	-9,3
Animale vii	2,5	156,2	0,3	0,6	0,1	0,2
Carne și preparate din carne	0,9	144,0	0,1	0,2	-0,0	0,0
Produse lactate și ouă de păsări	3,2	125,0	0,5	0,8	-0,0	0,1
Cereale și preparate pe bază de cereale	17,8	46,3	7,9	4,3	-1,5	-4,2
Legume și fructe	48,1	68,1	14,5	11,5	-0,4	-4,6
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	7,6	68,5	2,3	1,8	1,1	-0,7
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	2,0	116,8	0,4	0,5	-0,0	0,1
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	5,0	85,7	1,2	1,2	-0,4	-0,2
Produse și preparate alimentare diverse	0,4	91,7	0,1	0,1	0,0	-0,0
Băuturi și tutun	35,5	97,8	7,5	8,5	-1,5	-0,2
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	32,7	99,0	6,8	7,8	-1,4	-0,1
Tutun brut și prelucrat	2,8	85,3	0,7	0,7	-0,1	-0,1
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	42,7	67,2	13,0	10,2	1,7	-4,3
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	1,0	106,1	0,2	0,2	-0,1	0,0
Semințe și fructe oleaginoase	36,1	70,3	10,5	8,7	1,6	-3,1
Lemn și plută	0,5	79,5	0,1	0,1	0,1	-0,0
Pastă de hârtie și deșeuri de hârtie	0,6	de 2,6 ori	0,1	0,1	-0,0	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	0,2	18,9	0,2	0,1	0,1	-0,2
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	1,1	78,0	0,3	0,3	-0,1	-0,1
Minereuri metalifere și deșeuri de metale	2,6	50,2	1,1	0,6	0,0	-0,5
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	0,6	34,8	0,3	0,1	0,2	-0,2
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	1,1	50,9	0,4	0,3	-0,3	-0,2
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	1,1	52,2	0,4	0,3	-0,2	-0,2
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	13,4	59,0	4,7	3,2	-1,3	-1,9
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	13,3	58,7	4,7	3,2	-1,3	-1,9
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	19,6	72,7	5,5	4,7	-3,9	-1,5
Produse chimice organice	3,4	de 4,9 ori	0,1	0,8	-0,0	0,5
Produse tanante și colorante	0,3	79,3	0,1	0,1	0,0	-0,0
Produse medicinale și farmaceutice	4,5	33,7	2,7	1,1	-4,1	-1,8
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	9,2	87,7	2,2	2,2	0,3	-0,3
Materiale plastice sub forme primare	0,6	51,6	0,2	0,2	0,1	-0,1

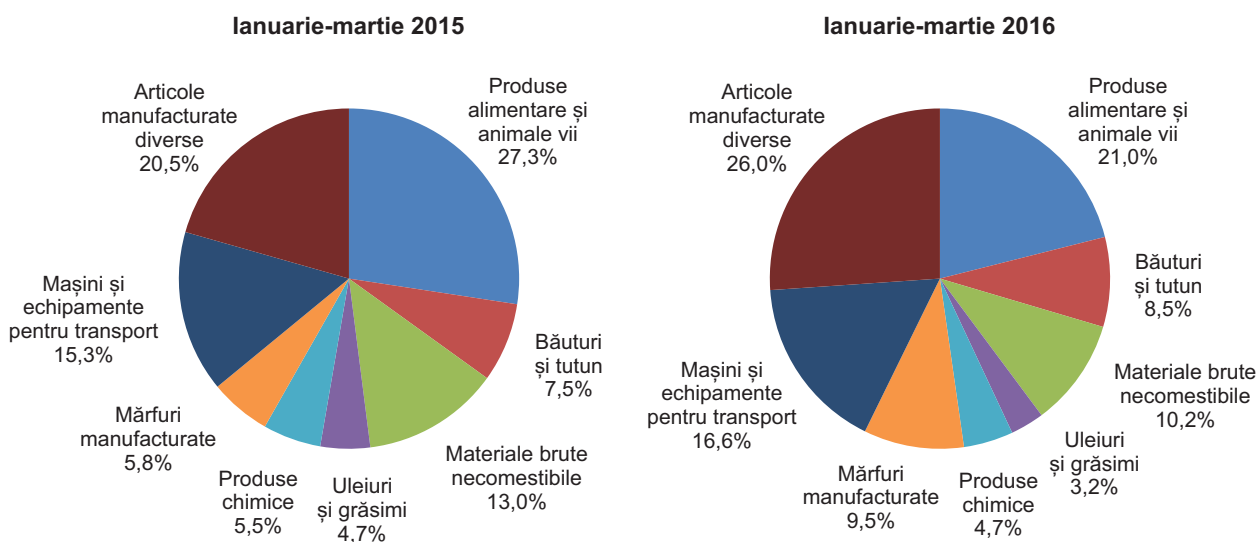
	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie- martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Materiale plastice prelucrate	0,6	177,6	0,1	0,1	-0,3	0,1
Alte materiale și produse chimice	0,9	de 2,2 ori	0,1	0,2	0,1	0,1
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	39,7	140,9	5,8	9,5	-2,9	2,3
Piele, altă piele și blană prelucrate	0,4	135,9	0,1	0,1	-0,0	0,0
Cauciuc prelucrat	4,6	de 4,6 ori	0,2	1,1	-0,3	0,7
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	2,1	150,5	0,3	0,5	-0,1	0,2
Hîrtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hîrtie sau din carton	1,5	90,4	0,4	0,4	-0,3	-0,0
Fire, țesături, articole textile necu- prinse în altă parte și produse conexe	17,6	158,3	2,3	4,2	-0,9	1,3
Articole din minerale nemetalice	6,4	93,8	1,4	1,5	-1,0	-0,1
Fier și oțel	0,9	128,9	0,1	0,2	-0,1	0,0
Metale neferoase	0,4	29,6	0,2	0,1	0,1	-0,2
Articole prelucrate din metal	5,8	145,2	0,8	1,4	-0,3	0,4
Mașini și echipamente pentru transport	69,4	92,8	15,3	16,6	-0,9	-1,1
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	0,5	42,7	0,2	0,1	-0,0	-0,1
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	2,0	70,6	0,6	0,5	-0,2	-0,2
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	0,5	67,4	0,2	0,1	0,0	-0,1
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	8,4	105,6	1,6	2,0	-0,1	0,1
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	0,2	84,1	0,0	0,0	0,0	-0,0
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	0,5	50,2	0,2	0,1	-0,0	-0,1
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	51,9	89,9	11,9	12,5	-0,1	-1,2
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	5,2	180,4	0,6	1,3	-0,5	0,5
Alte echipamente de transport	0,2	80,3	0,0	0,0	0,0	-0,0
Articole manufacturate diverse	108,3	108,2	20,5	26,0	-4,7	1,7
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	0,9	106,5	0,2	0,2	-0,0	0,0
Mobilă și părțile ei	28,0	122,5	4,7	6,7	-0,7	1,1
Articole de voiaj; sacoșe și similare	3,3	93,0	0,7	0,8	-0,2	0,0
Îmbrăcăminte și accesorii	55,6	109,0	10,4	13,3	-2,9	0,9
Încălțăminte	7,7	114,6	1,4	1,8	-0,4	0,2
Instrumente și aparate profesionale, științifice și de control	6,4	102,7	1,3	1,6	-0,4	0,0
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	0,3	123,0	0,0	0,1	-0,0	0,0
Alte articole diverse	6,1	70,3	1,8	1,5	-0,1	-0,5

¹ În prețuri curente

În ianuarie-martie 2016, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2015 s-au micșorat exporturile de legume și fructe (-31,9%), cereale și preparate pe bază de cereale (-53,7%), semințe și fructe oleaginoase (-29,7%), grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (-41,3%), produse medicinale și farmaceutice (-66,3%), mașini și aparate electrice (-10,1%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (-31,5%), minereuri metalifere și deșeuri de metale (-49,8%), uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare (-12,3%), hrană destinată animalelor (-14,3%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-29,4%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-47,8%), metale neferoase (-70,4%), fibre textile și deșeurile lor (-81,1%), băuturi alcoolice și nealcoolice (-1,0%), articole din minerale nemetalice (-6,2%), tutun brut și prelucrat (-14,7%), îngrășăminte naturale și minerale naturale (-22,0%), materiale plastice sub forme primare (-48,4%), mașini generatoare de putere și echipamentele lor (-57,3%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (-32,6%), aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii (-49,8%), influențând astfel la diminuarea pe total exporturi cu 20,1%.

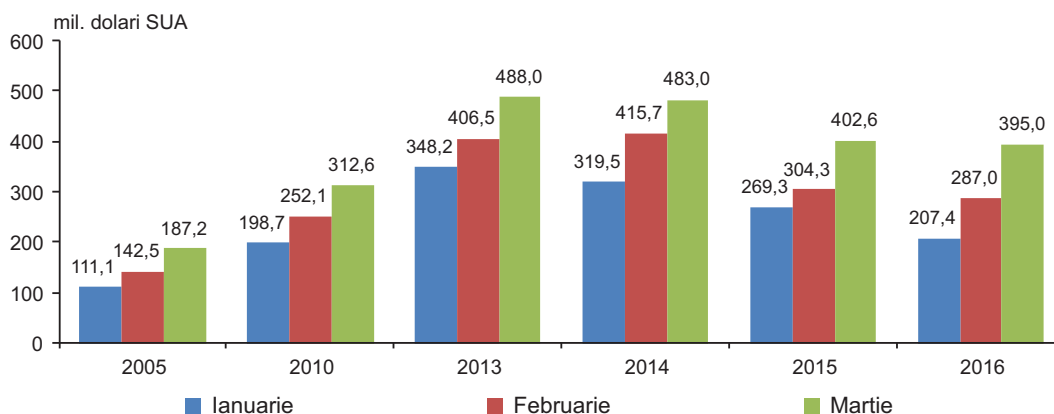
Totodată, s-au marcat creșteri la exporturile de fire, țesături și articole textile (+58,3%), mobilă și părțile ei (+22,5%), îmbrăcăminte și accesorii (+9,0%), cauciuc prelucrat (de 4,6 ori), vehicule rutiere (+80,4%), produse chimice organice (de 4,9 ori), articole prelucrate din metal (+45,2%), încălțăminte (+14,6%), animale vii (+56,2%), articole din lemn, exclusiv mobilă (+50,5%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale (+5,6%), produse lactate și ouă de păsări (+25,0%), cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora (+16,8%), materiale plastice prelucrate (+77,6%), care au atenuat reducerea pe total exporturi cu 6,4%.

Structura exporturilor pe grupe de mărfuri

Importurile de mărfuri realizate în luna martie 2016 au însumat 395,0 mil. dolari SUA, cu 37,6% mai mult față de luna anterioară și cu 1,8% mai puțin, comparativ cu luna martie 2015.

Evoluția lunară a importurilor

În ianuarie-martie 2016 **importurile de mărfuri** au totalizat 889,4 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2015 cu 8,9%.

Importurile Republicii Moldova structurate pe principalele țări de origine a mărfurilor și grupe de țări

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
IMPORT – total	889,4	91,1	100,0	100,0	-19,9	-8,9
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	426,5	98,5	44,4	47,9	-9,5	-0,7
România	99,9	80,6	12,7	11,2	-2,6	-2,5
Germania	65,4	85,2	7,9	7,3	-1,7	-1,2
Italia	56,9	99,2	5,9	6,4	-1,3	-0,0
Franța	53,0	de 2,4 ori	2,3	6,0	-0,4	3,2
Polonia	24,5	99,7	2,5	2,8	-0,3	-0,0
Austria	18,4	94,1	2,0	2,1	-0,7	-0,1
Ungaria	16,0	94,3	1,7	1,8	-0,4	-0,1
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	13,9	112,5	1,3	1,6	-0,4	0,2
Spania	12,4	126,1	1,0	1,4	-0,2	0,3
Republica Cehă	11,3	106,6	1,1	1,3	-0,4	0,1
Bulgaria	10,1	92,2	1,1	1,1	-0,4	-0,1
Olanda	9,1	93,1	1,0	1,0	-0,2	-0,1
Belgia	6,3	69,0	0,9	0,7	0,1	-0,3
Grecia	4,3	122,4	0,4	0,5	-0,2	0,1
Lituania	4,0	de 2,2 ori	0,2	0,4	-0,0	0,2
Suedia	3,7	101,0	0,4	0,4	-0,0	0,0
Slovacia	3,1	91,9	0,3	0,3	-0,1	-0,0
Slovenia	2,7	74,8	0,4	0,3	-0,0	-0,1
Portugalia	2,7	de 2,5 ori	0,1	0,3	-0,1	0,2
Danemarca	2,5	76,1	0,3	0,3	-0,0	-0,1
Letonia	2,0	117,8	0,2	0,2	-0,0	0,0
Finlanda	1,6	63,3	0,3	0,2	0,0	-0,1
Irlanda	1,0	98,0	0,1	0,1	-0,1	-0,0
Estonia	0,9	36,1	0,3	0,1	0,1	-0,2
Țările CSI	250,5	86,4	29,7	28,2	-7,8	-4,0
Federația Rusă	158,6	82,6	19,7	17,8	-3,0	-3,4
Ucraina	70,4	98,2	7,3	7,9	-3,0	-0,1
Belarus	18,7	118,2	1,6	2,1	-1,6	0,3
Kazahstan	1,4	58,3	0,3	0,2	-0,4	-0,1
Uzbekistan	0,9	13,4	0,7	0,1	0,1	-0,6
Alte țări	212,4	83,9	25,9	23,9	-2,6	-4,2
China	79,9	82,9	9,9	9,0	-0,8	-1,7
Turcia	60,6	100,5	6,2	6,8	-0,7	0,0
Statele Unite ale Americii	12,1	88,9	1,4	1,4	-0,4	-0,2
India	6,5	82,1	0,8	0,7	-0,2	-0,1
Japonia	6,4	31,8	2,1	0,7	1,0	-1,4
Elvetia	5,0	74,1	0,7	0,6	-0,1	-0,2
Coreea de Sud	3,7	50,5	0,8	0,4	-0,1	-0,4
Ecuador	2,8	144,9	0,2	0,3	-0,1	0,1
Vietnam	2,4	109,2	0,2	0,3	-0,2	0,0
Israel	2,4	51,2	0,5	0,3	0,1	-0,2
Taiwan, provincie a Chinei	2,3	79,0	0,3	0,3	-0,1	-0,1
Argentina	1,5	82,5	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Islanda	1,5	de 1,8 ori	0,1	0,2	-0,0	0,1
Bangladesh	1,5	122,1	0,1	0,2	-0,1	0,0

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Norvegia	1,4	98,4	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Thailanda	1,3	112,5	0,1	0,1	-0,1	0,0
Malaysia	1,1	49,2	0,2	0,1	-0,1	-0,1
Africa de Sud	1,1	141,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Brazilia	1,1	91,8	0,1	0,1	-0,2	-0,0
Indonezia	1,0	71,5	0,1	0,1	-0,0	-0,0
Hong Kong, RAS a Chinei	0,8	77,3	0,1	0,1	0,1	-0,0
Pakistan	0,8	80,0	0,1	0,1	-0,0	-0,0
Canada	0,7	110,3	0,1	0,1	-0,2	0,0
Mexic	0,7	109,3	0,1	0,1	-0,0	0,0
Macedonia	0,7	de 3,0 ori	0,0	0,1	0,0	0,0
Egipt	0,7	103,4	0,1	0,1	-0,1	0,0
Iran	0,6	de 2,1 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Maroc	0,6	de 2,5 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0
Cote D'Ivoire	0,6	72,1	0,1	0,1	0,0	-0,0
Iordania	0,4	de 3,5 ori	0,0	0,1	-0,0	0,0

¹ În prețuri curente

Importurile de mărfuri din **țările Uniunii Europene (UE-28)** în ianuarie-martie 2016 s-au cifrat la 426,5 mil. dolari SUA (cu 1,5% mai puțin decât în ianuarie-martie 2015), deținând o pondere de 47,9% în total importuri (44,4% – în ianuarie-martie 2015).

Importurile de mărfuri provenite din **țările CSI** au avut o valoare de 250,5 mil. dolari SUA (cu 13,6% mai puțin decât în ianuarie-martie 2015), care echivalează cu o cotă de 28,2% în total importuri (29,7% – în ianuarie-martie 2015).

Analiza evoluției importurilor pe țări în ianuarie-martie 2016, comparativ cu perioada similară din anul 2015 relevă micșorarea livrărilor din Federația Rusă (-17,4%), România (-19,4%), China (-17,1%), Japonia (-68,2%), Germania (-14,8%), Uzbekistan (-86,6%), Coreea de Sud (-49,5%), Belgia (-31,0%), Statele Unite ale Americii (-11,1%), Elveția (-25,9%), Israel (-48,8%), Estonia (-63,9%), Ucraina (-1,8%), Austria (-5,9%), Ungaria (-5,7%), Bulgaria (-7,8%), Olanda (-6,9%), India (-17,9%), Slovenia (-25,2%), Danemarca (-23,9%), Taiwan, provincie a Chinei (-21,0%), Finlanda (-36,7%), Kazahstan (-41,7%), Malaysia (-50,8%), care a influențat la diminuarea pe total importuri cu 13,5%.

Totodată, au fost înregistrate creșteri la importurile din Franța (de 2,4 ori), Belarus (+18,2%), Spania (+26,1%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (+12,5%), Lituania (de 2,2 ori), Portugalia (de 2,5 ori), Republica Cehă (+6,6%), Grecia (+22,4%), Ecuador (+44,9%), Islanda (de 1,8 ori), atenuând astfel scăderea pe total importuri cu 4,8%.

Importurile structurate pe grupe de mărfuri, conform Clasificării Standard de Comerț Internațional

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
IMPORT – total	889,4	91,1	100,0	100,0	-19,9	-8,9
din care:						
Produse alimentare și animale vii	103,1	111,9	9,4	11,6	-3,4	1,1
Animale vii	1,7	96,0	0,2	0,2	-0,1	-0,0
Carne și preparate din carne	4,6	108,5	0,4	0,5	-0,4	0,0
Produse lactate și ouă de păsări	8,8	116,0	0,8	1,0	-0,3	0,1
Pește, crustacee, moluște	9,4	116,0	0,8	1,0	-0,3	0,1
Cereale și preparate pe bază de cereale	16,3	105,2	1,6	1,8	-0,6	0,1

	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie- martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Legume și fructe	28,6	114,9	2,5	3,2	-0,7	0,4
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	5,1	de 2,0 ori	0,3	0,6	-0,2	0,3
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	9,4	104,3	0,9	1,1	-0,3	0,0
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	5,9	112,9	0,5	0,7	-0,1	0,1
Produse și preparate alimentare diverse	13,3	99,9	1,4	1,5	-0,4	-0,0
Băuturi și tutun	22,4	137,3	1,7	2,5	-0,1	0,6
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	8,6	169,6	0,5	1,0	-0,4	0,4
Tutun brut și prelucrat	13,8	122,6	1,2	1,5	0,3	0,2
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	32,5	96,9	3,4	3,7	-0,1	-0,1
Semințe și fructe oleaginoase	15,6	115,9	1,4	1,8	0,0	0,2
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	0,1	13,7	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Lemn și plută	4,5	88,0	0,5	0,5	-0,0	-0,1
Pastă de hârtie și deșeuri de hârtie	0,2	de 4,9 ori	0,0	0,0	-0,0	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	1,6	53,6	0,3	0,2	-0,0	-0,1
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	1,7	90,3	0,2	0,2	-0,0	-0,0
Mineruri metalifere și deșeuri de metale	0,2	128,1	0,0	0,0	-0,0	0,0
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	8,6	97,3	0,9	1,0	-0,0	-0,0
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	156,6	66,7	24,0	17,6	-5,3	-8,0
Cărbune, cocs și brichete	0,6	23,6	0,3	0,1	0,1	-0,2
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	54,3	63,8	8,7	6,1	-2,2	-3,2
Gaz și produse industriale obținute din gaz	101,5	69,1	15,0	11,4	-2,1	-4,6
Energie electrică	0,2	142,9	0,0	0,0	-1,1	0,0
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	1,7	78,0	0,2	0,2	-0,0	-0,1
Uleiuri și grăsimi de origine animală	0,1	117,6	0,0	0,0	-0,0	0,0
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinat sau fracționate	1,3	76,7	0,2	0,2	-0,0	-0,1
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală, amestecuri sau preparate necomestibile din uleiuri animale sau vegetale	0,3	73,0	0,0	0,0	0,0	-0,0
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	133,5	95,0	14,4	15,0	-3,1	-0,7
Produse chimice organice	2,2	57,1	0,4	0,2	0,0	-0,2
Produse chimice anorganice	3,1	156,3	0,2	0,3	-0,1	0,1
Produse tanante și colorante	4,4	106,0	0,4	0,5	-0,1	0,0
Produse medicinale și farmaceutice	29,0	73,6	4,0	3,3	-1,5	-1,1

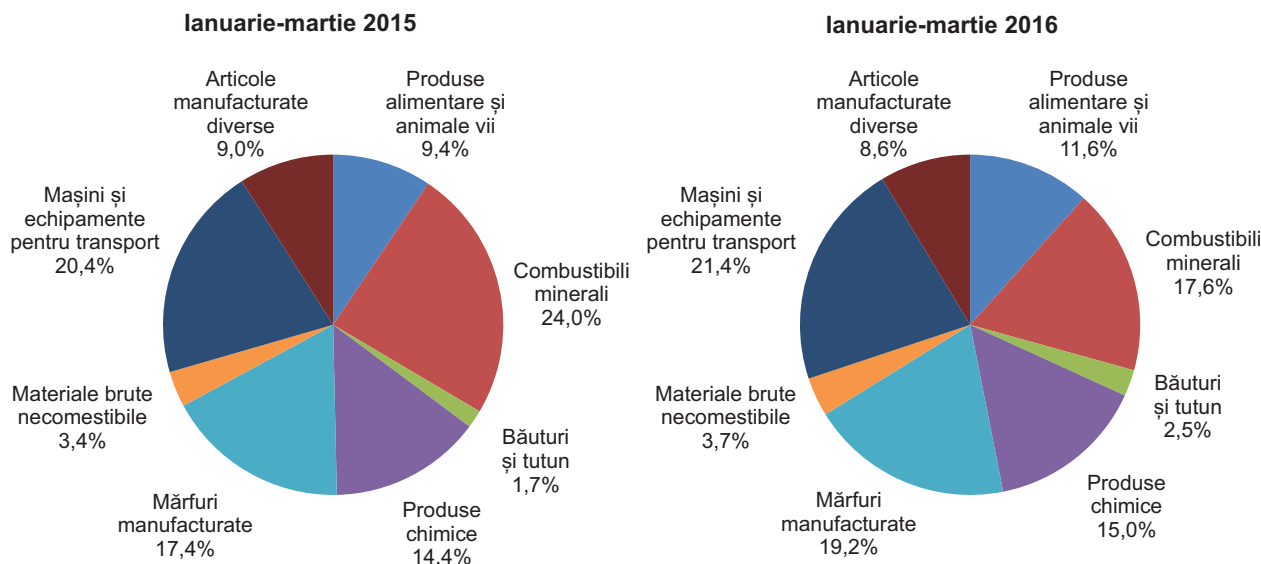
	Ianuarie-martie 2016		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie- martie 2015 ¹	ianuarie-martie		ianuarie-martie	
			2015	2016	2015 ¹	2016 ¹
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	24,6	95,7	2,7	2,8	-0,3	-0,1
Îngrășăminte minerale sau chimice	18,3	135,1	1,4	2,1	-0,3	0,5
Materiale plastice sub forme primare	8,5	86,0	1,0	0,9	-0,1	-0,1
Materiale plastice prelucrate	15,0	85,6	1,8	1,7	-0,2	-0,2
Alte materiale și produse chimice	28,4	116,0	2,5	3,2	-0,5	0,4
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	170,7	100,5	17,4	19,2	-2,6	0,1
Piele, altă piele și blană prelucrate	8,5	124,8	0,7	1,0	-0,1	0,2
Cauciuc prelucrat	13,5	130,2	1,1	1,5	-0,4	0,3
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	9,4	91,8	1,1	1,1	-0,3	-0,1
Hîrtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hîrtie sau din carton	16,2	102,1	1,6	1,8	-0,5	0,0
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	55,5	120,1	4,7	6,2	-1,0	0,9
Articole din minerale nemetalice	18,7	101,1	1,9	2,1	-0,6	0,0
Fier și oțel	15,1	67,2	2,3	1,7	-0,2	-0,8
Metale neferoase	11,8	70,9	1,7	1,3	0,6	-0,5
Articole prelucrate din metal	22,0	97,1	2,3	2,5	-0,1	-0,1
Mașini și echipamente pentru transport	190,4	95,9	20,4	21,4	-4,2	-0,8
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	2,0	74,9	0,3	0,2	-0,0	-0,0
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	24,4	86,9	2,9	2,7	-1,0	-0,4
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	1,2	43,4	0,3	0,1	0,1	-0,2
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	20,9	76,1	2,8	2,4	-0,4	-0,7
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	6,4	110,9	0,6	0,7	-0,4	0,1
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	11,3	54,9	2,1	1,3	-0,4	-0,9
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	53,2	79,7	6,8	6,0	-0,5	-1,4
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	42,8	98,2	4,5	4,8	-1,3	-0,1
Alte echipamente de transport	28,2	de 29,8 ori	0,1	3,2	-0,3	2,8
Articole manufacturate diverse	76,5	87,4	9,0	8,6	-1,2	-1,1
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	6,0	90,9	0,7	0,7	-0,0	-0,1
Mobilă și părțile ei	8,0	86,6	1,0	0,9	-0,4	-0,1
Articole de voiaj; sacoșe și similare	1,1	102,7	0,1	0,1	-0,1	0,0
Îmbrăcăminte și accesorii	20,2	116,8	1,8	2,3	-0,6	0,3
Încălțăminte	5,5	107,1	0,5	0,6	-0,2	0,0
Instrumente și aparate profesionale, științifice și de control	6,8	34,2	2,0	0,8	0,7	-1,3
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	1,3	71,3	0,2	0,1	-0,0	-0,0
Alte articole diverse	27,6	104,5	2,7	3,1	-0,6	0,1

¹ În prețuri curente

În ianuarie-martie 2016, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2015 au scăzut importurile de gaz și produse industriale obținute din gaz (-30,9%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-36,2%), mașini și aparate electrice (-20,3%), instrumente și aparate profesionale, științifice și de control (-65,8%), produse medicinale și farmaceutice (-26,4%), aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii (-45,1%), fier și oțel (-32,8%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale (-23,9%), metale neferoase (-29,1%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-13,1%), materiale plastice prelucrate (-14,4%), produse chimice organice (-42,9%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (-56,6%), cărbune, cocs și brichete (-76,4%), vehicule rutiere (-1,8%), uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare (-4,3%), articole prelucrate din metal (-2,9%), articole din lemn, exclusiv mobilă (-8,2%), materiale plastice sub forme primare (-14,0%), mobilă și părțile ei (-13,4%), construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzit și de iluminat (-9,1%), lemn și plută (-12,0%), fibre textile și deșeurile lor (-46,4%), grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (-23,3%), cauciuc brut (-86,3%), influențând astfel la diminuarea pe total importuri cu 16,8%.

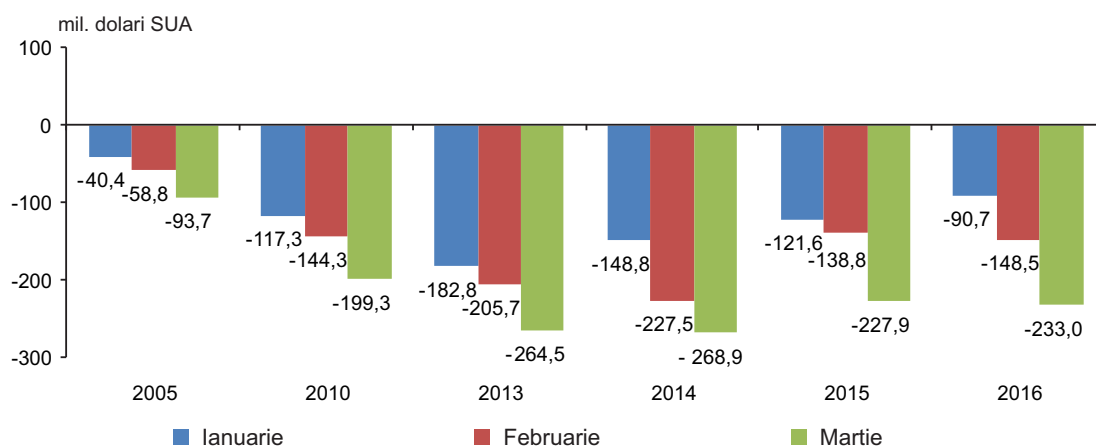
Totodată, au sporit importurile de fire, țesături și articole textile (+20,1%), îngrășăminte minerale sau chimice (+35,1%), legume și fructe (+14,9%), băuturi alcoolice și nealcoolice (+69,6%), îmbrăcăminte și accesorii (+16,8%), cauciuc prelucrat (+30,2%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (de 2,0 ori), semințe și fructe oleaginoase (+15,9%), tutun brut și prelucrat (+22,6%), piele și blană prelucrată (+24,8%), cereale și preparate pe baza de cereale (+5,2%), pește, crustacee, moluște (+16,0%), produse lactate și ouă de păsări (+16,0%), mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor (+10,9%), hrană destinată animalelor (+12,9%), produse chimice anorganice (+56,3%), atenuând astfel scăderea pe total importuri cu 4,3%.

Structura importurilor pe grupe de mărfuri

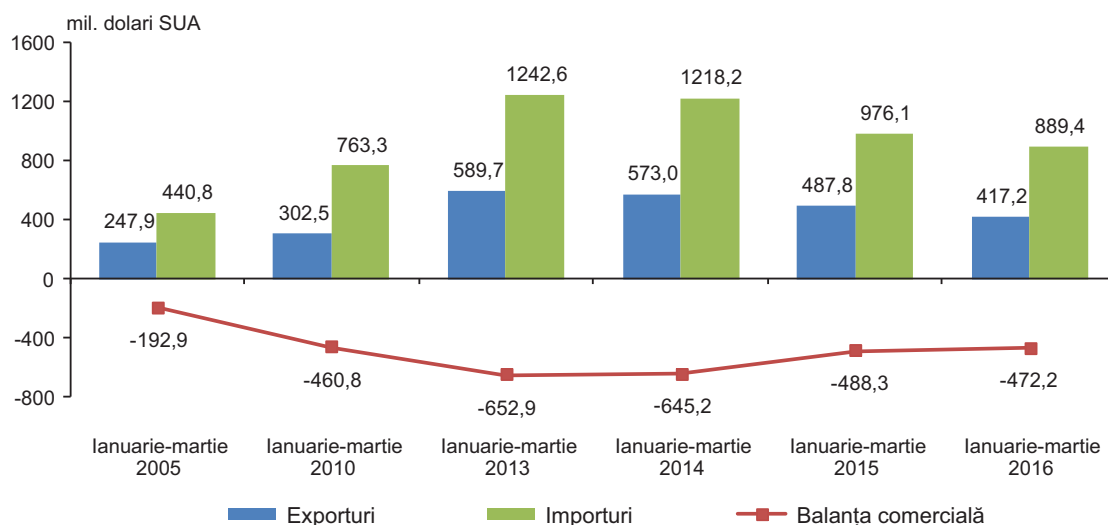
Deficitul balanței comerciale în luna martie 2016 a fost de 233,0 mil. dolari SUA, cu 84,5 mil. dolari SUA (+56,8%) mai mare decât cel înregistrat în luna precedentă și cu 5,1 mil. dolari SUA (+2,2%) – comparativ cu luna martie 2015.

Evoluția lunară a balanței comerciale

Decalajul considerabil în evoluția exporturilor și importurilor a determinat acumularea în ianuarie-martie 2016 a unui **deficit al balanței comerciale** în valoare de 472,2 mil. dolari SUA, cu 16,1 mil. dolari SUA (-3,3%) mai mic față de cel înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2015. Cu țările Uniunii Europene (UE-28) balanța comercială s-a încheiat cu un deficit de 160,3 mil. dolari SUA (în ianuarie-martie 2015 – 113,4 mil. dolari SUA), iar cu țările CSI – de 165,5 mil. dolari SUA (în ianuarie-martie 2015 – 186,0 mil. dolari SUA).

Tendențele comerțului exterior

Balanța comercială a Republicii Moldova structurată pe principalele țări și grupe de țări

	Ianuarie-martie		Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015 ¹
	2015	2016	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-488,3	-472,2	96,7
din care:			
Țările Uniunii Europene (UE-28)	-113,4	-160,3	141,3
Franța	-5,8	-40,4	de 7,0 ori
Germania	-46,3	-36,7	79,2
Italia	-2,6	-16,9	de 6,4 ori
Ungaria	-15,1	-15,1	99,4
Austria	-14,8	-12,2	82,6
Spania	-7,4	-11,6	155,9
Polonia	-11,0	-9,1	82,4
Olanda	-1,0	-4,3	de 4,4 ori
Belgia	-6,6	-4,2	63,9
Republica Cehă	-3,0	-3,9	130,5
Suedia	-3,0	-3,6	118,6
Slovenia	-3,5	-2,7	76,6
Portugalia	-1,0	-2,5	de 2,5 ori
Danemarca	-2,7	-2,1	78,1
Lituania	1,0	-2,0	x
Slovacia	-1,3	-1,7	125,6
Finlanda	-2,4	-1,6	64,8
Irlanda	-1,0	-1,0	99,6
Letonia	0,9	-0,9	x
România	-14,4	-0,7	4,7
Bulgaria	-4,4	-0,3	6,7
Grecia	4,1	-0,1	x
Estonia	-1,3	0,1	x

	Ianuarie-martie		Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015 ¹
	2015	2016	
Cipru	2,4	0,7	28,1
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	27,3	12,8	47,0
Țările CSI	-186,0	-165,5	89,0
Federația Rusă	-137,5	-115,8	84,2
Ucraina	-61,9	-58,4	94,3
Uzbekistan	-4,4	-0,2	4,6
Azerbaidjan	0,7	0,3	47,7
Kazahstan	8,3	0,6	6,9
Belarus	9,5	7,3	77,5
Alte țări	-188,9	-146,4	77,5
China	-95,2	-76,9	80,8
Turcia	-42,5	-48,9	115,1
Statele Unite ale Americii	-6,3	-8,0	126,7
India	-7,9	-6,5	82,0
Japonia	-19,9	-6,3	31,7
Coreea de Sud	-7,3	-3,5	47,6
Ecuador	-2,0	-2,8	145,0
Serbia	-2,3	-2,7	117,3
Vietnam	-2,0	-2,2	108,8
Taiwan, provincie a Chinei	-2,7	-2,1	78,8
Israel	-4,1	-1,7	41,9
Argentina	-1,8	-1,5	82,5
Bangladesh	-1,0	-1,5	146,2
Islanda	-0,8	-1,4	181,3
Elvetia	2,9	-1,3	x
Norvegia	-1,3	-1,2	94,1
Thailanda	-1,1	-1,2	104,9
Brazilia	-1,1	-1,1	92,4
Africa de Sud	-0,7	-1,0	146,0
Hong Kong, RAS a Chinei	-1,0	-0,8	77,7
Pakistan	-1,0	-0,8	80,0
Mexic	-0,6	-0,7	109,0
Maroc	-0,2	-0,6	de 2,6 ori
Cote D'Ivoire	-0,7	-0,5	68,0
Iordania	0,3	-0,4	x
Canada	0,2	-0,2	x
Emiratele Arabe Unite	0,0	-0,1	158,1
Iran	-0,1	-0,1	56,6
Macedonia	0,1	-0,0	x
Malaysia	-1,7	-0,0	1,7
Arabia Saudita	0,2	0,2	78,5
Indonezia	1,6	0,8	49,3
Egipt	-0,4	1,4	x
Liban	3,9	2,2	57,9
Georgia	4,1	2,4	58,0
Siria	1,3	3,2	de 2,5 ori
Irak	2,8	16,5	de 6,9 ori

¹ În prețuri curente

*Balanța comercială structurată pe grupe de mărfuri,
conform Clasificării Standard de Comerț Internațional*

	Ianuarie-martie		Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015 ¹
	2015	2016	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-488,3	-472,2	96,7
din care:			
Produse alimentare și animale vii	40,8	-15,6	x
Animale vii	-0,1	0,8	x
Carne și preparate din carne	-3,6	-3,7	102,5
Produse lactate și ouă de păsări	-5,1	-5,6	111,5
Pește, crustacee, moluște	-8,1	-9,4	116,0
Cereale și preparate pe bază de cereale	22,9	1,5	6,6
Legume și fructe	45,8	19,5	42,7
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	8,6	2,5	28,8
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	-7,3	-7,4	101,4
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	0,5	-0,9	x
Produse și preparate alimentare diverse	-12,8	-12,9	100,2
Băuturi și tutun	20,0	13,1	65,7
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	28,0	24,1	86,2
Tutun brut și prelucrat	-8,0	-11,0	138,0
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	30,0	10,2	34,1
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	0,9	1,0	106,6
Semințe și fructe oleaginoase	38,0	20,5	54,2
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	-0,1	-0,1	de 2,4 ori
Lemn și plută	-4,4	-4,0	89,3
Pastă de hârtie și deșeuri de hârtie	0,2	0,4	de 2,2 ori
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	-1,9	-1,4	72,7
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	-0,5	-0,6	128,3
Mineruri metalifere și deșeuri de metale	5,0	2,4	47,7
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	-7,2	-8,0	111,6
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	-232,5	-155,5	66,9
Cărbune, cocs și brichete	-2,5	-0,6	23,6
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	-83,0	-53,2	64,1
Gaz și produse industriale obținute din gaz	-146,8	-101,5	69,1
Energie electrică	-0,2	-0,2	143,7
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	20,5	11,7	56,9
Uleiuri și grăsimi de origine animală	-0,1	-0,1	106,0
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	21,1	12,0	57,3
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	-0,5	-0,2	59,1
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	-113,6	-113,9	100,3
Produse chimice organice	-3,2	1,2	x
Produse chimice anorganice	-1,9	-3,0	154,3
Produse tanante și colorante	-3,8	-4,1	108,8
Produse medicinale și farmaceutice	-26,0	-24,5	94,3
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	-15,3	-15,4	101,2
Îngrășăminte minerale sau chimice	-13,5	-18,3	135,3
Materiale plastice sub forme primare	-8,7	-7,9	90,7
Materiale plastice prelucrate	-17,2	-14,4	83,9
Alte materiale și produse chimice	-24,0	-27,5	114,2

	Ianuarie-martie		Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015 ¹
	2015	2016	
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	-141,7	-131,0	92,5
Piele, altă piele și blană prelucrate	-6,5	-8,1	124,2
Cauciuc prelucrat	-9,4	-8,9	94,7
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	-8,8	-7,3	82,5
Hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton	-14,2	-14,7	103,4
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	-35,1	-37,9	108,0
Articole din minerale nemetalice	-11,6	-12,3	105,4
Fier și oțel	-21,9	-14,2	65,3
Metale neferoase	-15,5	-11,4	74,1
Articole prelucrate din metal	-18,7	-16,2	86,8
Mașini și echipamente pentru transport	-123,8	-121,0	97,7
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	-1,5	-1,5	98,6
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	-25,2	-22,4	88,7
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	-2,1	-0,7	34,7
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	-19,5	-12,5	64,1
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	-5,6	-6,2	111,8
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	-19,6	-10,8	55,1
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	-8,9	-1,3	13,8
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	-40,7	-37,6	92,4
Alte echipamente de transport	-0,7	-28,0	de 39,9 ori
Articole manufacturate diverse	12,6	31,8	de 2,5 ori
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	-5,7	-5,1	88,6
Mobilă și părțile ei	13,6	20,0	146,8
Articole de voiaj; sacoșe și similare	2,5	2,2	89,0
Îmbrăcăminte și accesorii	33,7	35,4	105,1
Încălțăminte	1,5	2,2	139,1
Instrumente și aparate profesionale, științifice și de control	-13,7	-0,4	2,9
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	-1,6	-1,0	64,9
Alte articole diverse	-17,7	-21,5	121,2

¹ În prețuri curente

Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în ianuarie-martie 2016 a fost de 46,9% față de 50,0% în perioada corespunzătoare din anul 2015.

Persoanele fizice au importat în ianuarie-martie 2016 mărfuri și produse în valoare de 18,3 mil. dolari SUA, cu 8,2% mai mult decât în aceeași perioadă din anul 2015. Majorarea importurilor a fost condiționată de creșterea livrărilor de autoturisme și autovehicule (+6,1%), cărora le-au revenit 87,6% din importurile realizate de persoanele fizice.

IV. PREȚURI

Evoluția prețurilor în economia națională în ianuarie-martie 2016 în comparație cu perioadele corespunzătoare ale anilor precedenți se prezintă astfel:

	Ianuarie-martie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2012	2013	2014	2015	2016
Indicele prețurilor de consum	106,2	104,4	105,4	106,1	111,0
Indicele prețurilor producătorului producției industriale	103,5	102,9	104,9	105,7	106,6
Indicele prețurilor de vânzare a produselor agricole	99,6	110,4	84,8	101,0	99,6
Indicele prețurilor în construcții montaj	109,4	110,6	109,1	107,7	109,1

Prețurile de consum în luna martie 2016 față de decembrie 2015 au crescut cu 0,1 la sută (în martie 2015 față de decembrie 2014 a fost o creștere a prețurilor de 3,9 la sută).

Pe parcursul trimestrului I al anului 2016 prețurile la produsele alimentare s-au majorat în medie cu 0,5 la sută, inclusiv la: fructe proaspete – cu 12,2% (în special: struguri – cu 17,9%, fructe exotice – cu 17,7%, fructe de livadă sămânțoase – cu 14,9%, citrice – cu 6,0%), legume proaspete – cu 6,8% (în special: dovlecei și bostan – cu 28,1%, ardei grași – cu 23,8%, varză – cu 18,6%, castraveți – cu 10,1%, morcovi – cu 9,1%, vinete proaspete – cu 5,8%, sfeclă roșie – cu 4,8%, ciuperci proaspete – cu 4,4%, usturoi – cu 3,9%), miere de albine – cu 5,8%, paste făinoase – cu 3,2%, sucuri din fructe – cu 2,4%, ceai – cu 1,8%, băuturi nealcoolice – cu 1,6%, zahăr tos, bomboane, halva și creme de ciocolată – cu câte 1,2%, pește și conserve din pește – cu 1,0% (în special: pește sărat, afumat inclusiv scrumbie și alte produse de mare de orice fel – cu câte 2,4%, produse culinare din pește – cu 2,0%, conserve din pește – cu 1,4%).

Dacă ne referim la mărfurile nealimentare s-au observat creșteri ale prețurilor la: obiecte de sanitarie și igienă – cu 4,3%, plite electrice – cu 3,8%, televizoare – cu 3,4%, haine din blană pentru femei – cu 3,3%, aparate de aer condiționat, aspiratoare și mașini de cusut – cu câte 3,1%, biciclete, elemente pentru interiorul apartamentului – cu câte 2,7%, obiecte pentru călătorii și galanterie, veselă din sticlă, ceramică – cu câte 2,6%, accesorii pentru scris – cu 2,5%, frigider și congelatoare – cu 2,4%, unelte și accesorii mici, mărfuri sportive – cu câte 2,2%, lemne pentru foc, pantaloni, cămăși, tricouri pentru bărbați și sacouri, pulovere, jachete pentru femei – cu câte 2,1%, pantofi pentru dame, mărfuri chimice de uz casnic, articole cosmetice și parfumerie – cu câte 2,0%, haine pentru nou-născuți, costume sportive pentru bărbați – cu câte 1,6%, veselă pentru bucătărie, detergenți – cu câte 1,5%, încălțăminte pentru copii și tricotaș – cu câte 1,4%, confecții pentru copii – cu 1,3%, medicamente – cu 1,2%, țigări – cu 3,0%.

În perioada de raport prețurile și tarifele la serviciile prestate populației s-au micșorat – cu 0,1 la sută fiind influențate de diminuarea prețului la gazul din rețea cu 10,1%. De asemenea, au fost marcate și unele majorări ale tarifelor medii la: asigurarea transportului – cu 32,3%, repararea televizoarelor, calculatoarelor – cu 18,9%, plata pentru studii medii și medii-speciale – cu 9,8%, chiria în cămine studentești – cu 7,5%, serviciile birourilor de avocați – cu 6,2%, serviciile de turism peste hotarele țării – cu 4,9%, serviciile rituale – cu 3,9%, plata pentru întreținerea copiilor la creșe și grădinițe – cu 3,6%, serviciile transportului aerian de pasageri – cu 3,5%, serviciile laboratoarelor medicale – cu 3,3%, serviciile sanatoriale – cu 3,1%.

Totodată, în perioada de raport au scăzut prețurile la unele produse și mărfuri: ouă de găină – cu 36,1%, ceapă uscată – cu 8,0%, slănină neprelucrată – cu 6,3%, combustibili – cu 6,2% (inclusiv: carburanți pentru automobile – cu 10,9%, gaz lichefiat ambalat în butelii – cu 5,8%, cărbune de pământ – cu 0,8%), carne, preparate și conserve din carne – cu 2,4% (în special: subproduse – cu 7,3%, carne de porc – cu 6,1%, preparate din carne și semifabricate – cu 3,9%, carne de vită – cu 3,6%, carne de găină – cu 2,4%).

Nivelul inflației în ianuarie-martie 2016

	În % față de luna precedentă				În % față de luna decembrie 2015			
	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii
Ianuarie	0,7	1,2	0,2	0,4	0,7	1,2	0,2	0,4
Februarie	-0,5	-0,4	-0,5	-0,8	0,1	0,8	-0,3	-0,4
Martie	0,0	-0,3	0,1	0,3	0,1	0,5	-0,2	-0,1

Prețurile producătorului în industrie în ianuarie-martie 2016, pe ansamblul activităților industriale, s-au majorat cu 6,6% față de ianuarie-martie 2015, urmare creșterii prețurilor de livrare pe piața internă cu 7,0% și pe piața externă – cu 5,7%.

În luna martie 2016 în raport cu luna februarie curent prețurile producției industriale s-au majorat cu 0,1%, cu 0,7% – față de decembrie 2015 și cu 5,6% – față de martie 2015.

Evoluția indicilor prețurilor producției industriale pe principalele tipuri de activități și pe destinațiile de livrări se prezintă astfel:

	Martie 2016 în % față de:			Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015
	februarie 2016	decembrie 2015	martie 2015	
Industrie, total	100,1	100,7	105,6	106,6
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,8	106,1	107,0
externă	100,3	100,4	104,2	105,7
Industria extractivă, total	99,9	100,1	102,2	103,3
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	100,1	102,1	103,3
externă	100,0	100,0	103,4	103,4
Industria prelucrătoare, total	100,0	100,6	104,9	106,2
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	100,7	105,3	106,4
externă	100,3	100,4	104,2	105,7
din care: industria alimentară	99,8	100,5	105,9	108,2
inclusiv livrat pe piața: internă	99,6	100,5	106,6	108,5
externă	100,2	100,5	103,6	107,2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	100,6	101,6	111,4	110,7
din care:				
producția, transportul și distribuția energiei electrice	100,0	100,0	116,0	115,9
furnizarea de abur și aer condiționat	101,4	103,9	104,4	103,0

Industria extractivă în ianuarie-martie 2016 a marcat creșterea prețurilor față de ianuarie-martie 2015 cu 3,3%, înregistrând majorarea acestora pe piața internă – cu 3,3% și pe piața externă – cu 3,4%.

Industria prelucrătoare în ansamblu a marcat creșterea prețurilor cu 6,2%. În special, în industria alimentară prețurile s-au majorat cu 8,2%, iar în activitățile componente: fabricarea zahărului – cu 35,5%, fabricarea vinurilor din struguri – cu 8,4%, fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 8,3%, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 5,1%, fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 3,9%, fabricarea produselor lactate – cu 3,0%, producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 2,7%, fabricarea produselor de morărit, a amidonului și produselor din amidon – cu 1,8%, ș.a.

S-au majorat prețurile în perioada vizată și în alte activități ale industriei prelucrătoare cum sunt: fabricarea produselor de tutun – cu 13,3%, fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă arsă – cu 10,4%, fabricarea bijuteriilor, imitațiilor de bijuterii și articolelor similare – cu 10,3%, fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă – cu 8,6%, fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor – cu 7,1%, prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite – cu 5,9%, fabricarea produselor textile – cu 5,3%, fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice – cu 5,2%, fabricarea echipamentelor electrice – cu 4,2%, fabricarea încălțămintei – cu 4,1%, industria metalurgică – cu 3,2%, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie – cu 3,1%, fabricarea de mobilă – cu 3,0%, fabricarea de articole de îmbrăcăminte – cu 2,4%, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice – cu 1,6%, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a – cu 1,2%, etc.

În *sectorul energetic* pe parcursul perioadei de raport prețurile au crescut în medie cu 10,7%, inclusiv la producția, transportul și distribuția energiei electrice cu 15,9%, iar la furnizarea de abur și aer condiționat – cu 3,0%.

Pe *Principalele Grupe Industriale* (conform recomandărilor UE) prețurile au evoluat în felul următor: în luna martie comparativ cu luna februarie curent prețurile s-au majorat la activități și bunuri legate de energie cu 0,6%, în industria bunurilor de folosință îndelungată – cu 0,4%. În industria bunurilor de uz curent și în industria bunurilor de capital prețurile au rămas la același nivel, iar în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) prețurile s-au micșorat cu 0,1%.

Comparativ cu luna decembrie 2015 prețurile s-au majorat în industria bunurilor de folosință îndelungată cu 1,3%, la activități și bunuri legate de energie – cu 1,2%, în industria bunurilor de uz curent – cu 0,7%, în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) – cu 0,5%, în industria bunurilor de capital – cu 0,4%.

Indicii prețurilor producției industriale pe Principalele Grupe Industriale se prezintă în tabelul următor:

	Martie 2016 în % față de:	
	februarie 2016	decembrie 2015
Industrie – total	100,1	100,7
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,8
externă	100,3	100,4
Industria bunurilor intermediare (excepție energie)	99,9	100,5
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	100,3
externă	100,0	101,3
Industria bunurilor de capital	100,0	100,4
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	100,2
externă	100,0	100,7
Industria bunurilor de folosință îndelungată	100,4	101,3
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	101,1
externă	101,8	101,8
Industria bunurilor de uz curent	100,0	100,7
inclusiv livrat pe piața: internă	99,8	100,9
externă	100,3	100,4
Activități și bunuri legate de energie	100,6	101,2

Indicele prețurilor de vânzare a produselor agricole de către întreprinderile agricole¹ se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-martie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2012	2013	2014	2015	2016
Total produse agricole	99,6	110,4	84,8	101,0	99,6
din care:					
produse vegetale	89,8	120,5	74,8	106,6	106,1
produse animaliere	113,8	94,9	113,2	92,4	90,4

În ianuarie-martie 2016 prețurile producătorului la produsele vegetale s-au majorat în medie cu 6,1%. Esențial au crescut prețurile la cartofi – de 3,6 ori, legume – de 2,1 ori, fructe și pomușoare – cu 57,3%, la floarea soarelui (exclusiv semințe de soi) – cu 22,2%, grâu (exclusiv semințe de soi) – cu 3,1%. Totodată, au scăzut prețurile de vânzare la porumb (exclusiv semințe de soi) – cu 25,4%.

La produsele animaliere prețurile de vânzare s-au micșorat în medie cu 9,6%, din care: la ovine și caprine (în masă vie) – cu 50,0%, păsări (în masă vie) – cu 17,9%, ouă alimentare – cu 18,7%. Totodată, au crescut prețurile de vânzare la lapte – cu 8,3%, la bovine (în masă vie) – cu 3,0%.

Prețurile în construcții. În trimestrul I 2016 indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj în total pe economia a constituit 109,1% față de perioada respectivă a anului 2015.

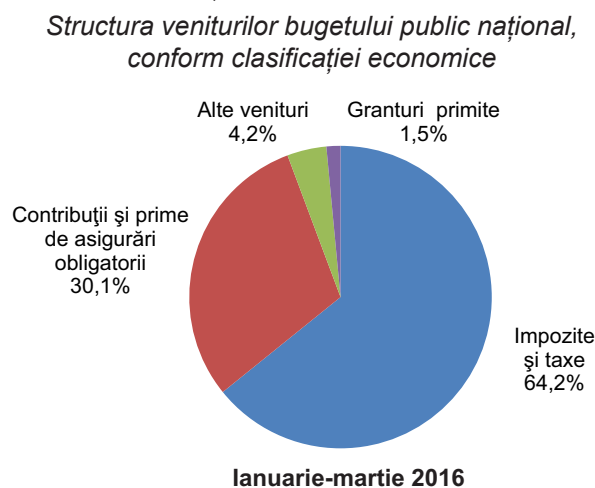
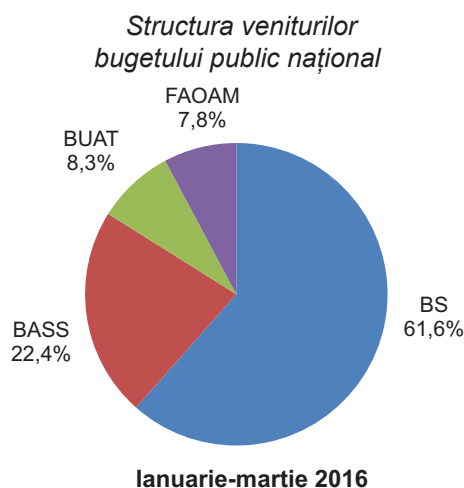
În profil pe sectoarele economiei naționale creșterea mai semnificativă a prețurilor în trimestrul de referință față de perioada respectivă a anului 2015 a fost marcată în următoarele domenii: construcția de locuințe (cu 15,4%), telecomunicații (cu 11,6%), construcția obiectelor de menire socială (cu 9,2%).

¹ Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste

V. FINANȚE

5.1. Executarea bugetului public național

Conform datelor Ministerului Finanțelor, în ianuarie-martie 2016 la bugetul public național au fost acumulate venituri¹ în sumă de 9916,9 mil. lei. Din suma totală a veniturilor bugetului public național, 61,6% revin veniturilor administrate de bugetul de stat (BS), 22,4% – veniturilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS), 8,3% – veniturilor administrate de bugetele unităților administrativ-teritoriale (BUAT) și 7,8% – veniturilor administrate de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM).

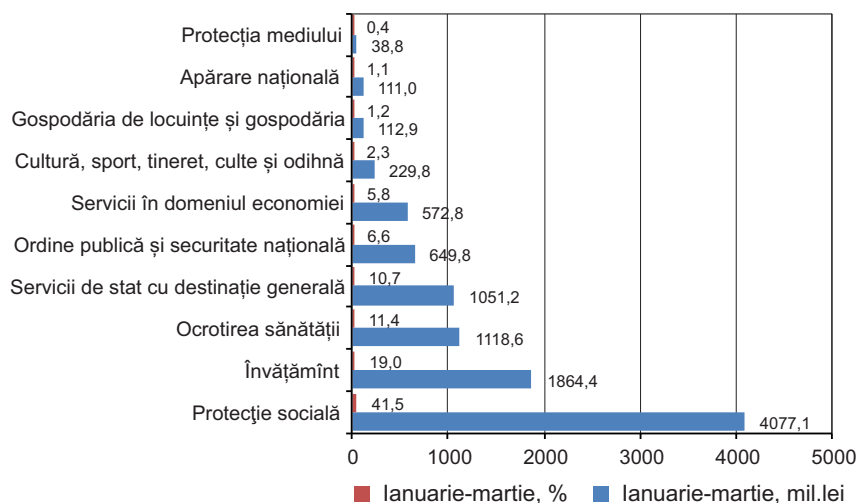

Veniturile din impozite și taxe au însumat 6364,4 mil. lei (64,2% din total încasări), urmate de veniturile din contribuții și prime de asigurări obligatorii – 2988,3 mil. lei (30,1%), de alte venituri – 417,6 mil. lei (4,2%) și venituri din granturi primite – 146,6 mil. lei (1,5%).

Partea de cheltuieli și active nefinanciare a bugetului public național s-a executat în sumă de 9826,4 mil. lei. Din totalul cheltuielilor bugetului public național, 3005,5 mil. lei (30,6%) revin cheltuielilor administrate de bugetul de stat (BS), 3608,8 mil. lei (36,7%) – cheltuielilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS), 2212,8 mil. lei (22,5%) – cheltuielilor administrate de bugetele unităților administrativ-teritoriale (BUAT) și 1000,3 mil. lei (10,2%) – cheltuielilor administrate de fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM).

În ianuarie-martie 2016 pentru realizarea acțiunilor de protecție socială au fost alocate 41,5% din cheltuielile publice, pentru învățământ – 19,0%, pentru ocrotirea sănătății – 11,4%, pentru serviciile de stat cu destinație generală – 10,7%, pentru ordinea publică și securitatea națională – 6,6%, pentru domeniile economiei naționale – 5,8%, pentru cultură, sport, tineret, culte și odihnă – 2,3%, pentru gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale – 1,2%, pentru apărarea națională – 1,1% și pentru protecția mediului – 0,4%.

Structura cheltuielilor bugetului public național, conform clasificăției funcționale în ianuarie-martie 2016

Depășirea veniturilor asupra cheltuielilor s-a soldat, în perioada de referință, cu formarea excedentului bugetar în sumă de 90,5 mil. lei.

¹ Cu excluderea transferurilor în cadrul bugetului public național în sumă de 3 699,9 mil. lei

5.2. Credite, depozite și rulajul de casă¹

Credite. Soldul total al creditelor în economie la 31 martie 2016 a însumat 42487,3 mil. lei, fiind în descreștere cu 0,8% față de soldul înregistrat la 31 martie 2015. Reducerea a fost condiționată de micșorarea, cu 10,3%, a soldului creditelor pe termen scurt.

Depozite. Soldul depozitelor persoanelor fizice la 31 martie 2016 a constituit 35824,7 mil. lei, depășind cu 4,1% soldul înregistrat la 31 martie 2015. Creșterea soldului total a fost generată de majorarea, cu 13,5%, a soldului depozitelor în monedă națională, atunci când soldul depozitelor în valută străină a fost în descreștere cu 4,0%.

	Situția la 31 martie				
	milioane lei		structura, %		2016 în % față de 2015
	2015	2016	2015	2016	
Soldul creditelor – total	42845,3	42487,3	100,0	100,0	99,2
din care:					
credite pe termen scurt	3520,3	3158,8	8,2	7,4	89,7
credite pe termen mediu și lung	39325,0	39328,5	91,8	92,6	100,0
Soldul depozitelor persoanelor fizice – total	34416,1	35824,7	100,0	100,0	104,1
în monedă națională	15940,3	18096,0	46,3	50,5	113,5
în valută străină	18475,8	17728,7	53,7	49,5	96,0

Rulajul de casă. În ianuarie-martie 2016 încasările în numerar în instituțiile financiare au însumat 22023,6 mil. lei, fiind în descreștere cu 8,3% față de încasările perioadei respective ale anului precedent. În mod deosebit s-au redus încasările de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice (cu 71,7%), fiind urmate de încasări de la întreprinderile care prestează servicii de transport (cu 22,1%) și încasările de la întreprinderile care prestează alte servicii (cu 16,3%). Încasările de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere și alte încasări s-au majorat cu 7,9% și 4,2% respectiv.

În numerar s-au eliberat mijloace bănești în sumă de 21120,4 mil. lei, micșorându-se cu 2,3% față de eliberările efectuate în perioada respectivă a anului 2015. Considerabil s-au redus eliberările din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice (cu 54,8%) și eliberările pentru achiziționarea produselor agricole (cu 43,2%). Concomitent, eliberările pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice s-au majorat cu 20,9%.

	Ianuarie-martie				
	milioane lei		structura, %		2016 în % față de 2015
	2015	2016	2015	2016	
Încasări – total	24014,3	22023,6	100,0	100,0	91,7
de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere	10894,2	11754,3	45,4	53,4	107,9
din plățile pentru chirie și servicii comunale	1714,8	1630,7	7,1	7,4	95,1
de la întreprinderile care prestează servicii de transport	503,9	392,6	2,1	1,8	77,9
de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice	3599,1	1018,1	15,0	4,6	28,3
din impozite și taxe	531,9	508,4	2,2	2,3	95,6
de la întreprinderile care prestează alte servicii	1626,3	1361,6	6,8	6,2	83,7
alte încasări	5144,1	5357,9	21,4	24,3	104,2
Eliberări – total	21622,6	21120,4	100,0	100,0	97,7
pentru salarii, burse, plăți sociale, plata pensiilor, indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare	2583,8	2775,4	11,9	13,1	107,4
pentru achiziționarea produselor agricole	1106,0	628,1	5,1	3,0	56,8
pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice	7070,6	8547,2	32,7	40,5	120,9
din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice (net)	4082,2	1843,2	18,9	8,7	45,2
pentru alte scopuri	6780,0	7326,5	31,4	34,7	108,1

¹ Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

5.3. Asigurări

În anul 2015 primele brute subscrise au constituit 1230,1 mil. lei, fiind în creștere cu 2,2% față de primele brute subscrise ale anului precedent.

Despăgubirile și indemnizațiile de asigurare plătite au însumat 479,2 mil. lei, fiind în descreștere cu 6,7% față de achitățile efectuate în anul 2014.

Prime brute subscrise, despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite în ianuarie-decembrie

	Prime brute subscrise					Despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite				
	mil. lei		structura, %		2015 în % față de 2014	mil. lei		structura, %		2015 în % față de 2014
	2014	2015	2014	2015		2014	2015	2014	2015	
Total	1203,6	1230,1	100,0	100,0	102,2	513,9	479,2	100,0	100,0	93,3
inclusiv:										
Asigurări generale	1123,5	1142,6	93,4	92,9	101,7	510,2	470,3	99,3	98,1	92,2
din care:										
asigurări de vehicule terestre (altele decât feroviare) (CASCO)	234,5	241,5	19,5	19,6	103,0	133,0	129,4	25,9	27,0	97,3
asigurări de răspundere civilă auto	530,8	544,6	44,1	44,3	102,6	166,5	284,6	32,4	59,4	de 1,7 ori
alte asigurări generale	358,2	356,5	29,8	29,0	99,5	210,7	56,3	41,0	11,7	26,7
Asigurări de viață	80,1	87,5	6,6	7,1	109,3	3,7	9,0	0,7	1,9	de 2,4 ori
din care:										
asigurări de viață (fără asigurarea cu pensii și fără anuități)	75,9	83,1	6,3	6,8	109,5	3,4	8,5	0,6	1,8	de 2,5 ori
alte asigurări de viață	4,2	4,4	0,3	0,3	104,7	0,3	0,4	0,1	0,1	133,3

În anul 2015 veniturile și cheltuielile societăților de asigurare au crescut în raport cu anul precedent cu 35,8% și cu 26,8% respectiv.

În perioada de referință 12 societăți de asigurare au acumulat profit în sumă de 213,4 mil. lei și 7 societăți de asigurare au suportat pierderi în sumă de 54,1 mil. lei.

Rezultatele financiare ale societăților de asigurare în ianuarie-decembrie

	milioane lei		2015 în % față de 2014
	2014	2015	
Venituri – total	1867,6	2535,7	135,8
Venituri din activitatea operațională	1719,3	1788,2	104,0
din care, din activitatea de asigurare	1691,8	1747,1	103,3
Cheltuieli – total	1874,3	2376,4	126,8
Cheltuieli ale activității operaționale	1793,9	1940,4	108,2
din care, ale activității de asigurare	1507,9	1527,2	101,3
Profitul (+)/ Pierderea (-) pînă la impozitare	-6,7	159,3	X

5.4. Piața valorilor mobiliare¹

În ianuarie-martie 2016, în Registrul de stat al valorilor mobiliare (RSVM) au fost înregistrate o emisiune de constituire în volum de 2,0 mil. lei și 6 emisiuni suplimentare de acțiuni în volum de 23,2 mil. lei. Volumul total al emisiunilor valorilor mobiliare corporative în perioada curentă s-au redus comparativ cu perioada respectivă a anului 2015 cu 68,7 mil. lei (cu 73,1%).

În aceeași perioadă din RSVM au fost excluse valorile mobiliare a 900 societăți pe acțiuni.

Valorile mobiliare corporative înregistrate în RSVM în ianuarie-martie

	Volumul total al emisiunilor, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2015	2016	mil. lei	%
Emisiuni de constituire	7,8	2,0	-5,8	-74,4
Emisiuni suplimentare	86,1	23,2	-62,9	-73,0
Total	93,9	25,2	-68,7	-73,1

În perioada de referință pe piața reglementată (piața bursieră), în Sistemul multilateral de tranzacționare și în afara pieței reglementate sau MTF (piața extrabursieră) au fost efectuate tranzacții cu valori mobiliare corporative în sumă de 45,0 mil. lei, fiind în descreștere cu 256,8 mil. lei (cu 85,1%), comparativ cu volumul tranzacțiilor efectuate în ianuarie-martie 2015.

Tranzacții cu valori mobiliare corporative în ianuarie-martie

	Volumul total al valorilor mobiliare tranzacționate, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2015	2016	mil. lei	%
Piața reglementată (piața bursieră)	182,9	4,3	-178,6	-97,6
Sistemul multilateral de tranzacționare	X	0,9	X	X
În afara pieței reglementate sau MTF (piața extrabursieră)	118,9	39,8	-79,1	-66,6
Total	301,8	45,0	-256,8	-85,1

¹ Conform datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare

VI. SITUAȚIA SOCIALĂ

6.1. Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în anul 2015 au constituit 1956,6 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 10,7% față de anul precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum)¹ veniturile populației au înregistrat o creștere de 0,9%.

Veniturile disponibile ale populației

	2011	2012	2013	2014	2015
Venituri disponibile – total (medii lunare pe o persoană) lei	1444,7	1508,8	1681,4	1767,5	1956,6
inclusiv în % pe surse de formare:					
Activitatea salariată	44,7	42,7	41,6	41,6	41,4
Activitatea individuală agricolă	10,0	9,6	9,1	9,5	9,0
Activitatea individuală non-agricolă	6,8	7,2	6,9	6,6	6,9
Venituri din proprietate	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2
Prestații sociale	18,1	19,2	19,9	20,2	20,9
din care:					
pensii	14,7	15,9	16,8	17,6	17,4
indemnizații pentru copii	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0
ajutor social	0,2	0,8	0,6	0,3	0,4
Alte venituri	20,1	21,2	22,3	21,9	21,6
din care, transferuri din afara țării	15,3	16,0	17,3	17,6	17,4
Ponderea veniturilor în natură în total venituri disponibile, %	11,4	11,3	10,4	10,3	10,2

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, 41,4% din veniturile totale disponibile, contribuția acestora fiind în descreștere cu 0,2 puncte procentuale față de anul precedent. Veniturile din prestațiile sociale sînt a doua sursă de venit după importanță și au contribuit la formarea veniturilor populației în proporție de 20,9% sau cu 0,7 puncte procentuale mai mult față de anul 2014.

Veniturile obținute din activitățile pe cont propriu reprezintă 15,9% din veniturile populației, inclusiv 9% sunt veniturile din activitatea agricolă, iar 6,9% – din activitatea individuală non-agricolă.

Transferurile bănești din afara țării rămîn a fi o sursă semnificativă pentru bugetul gospodăriilor. În medie, acestea reprezintă 17,4% din total venituri sau cu 0,2 puncte procentuale mai puțin comparativ cu anul 2014.

Veniturile populației din mediul urban au fost în medie cu 692,6 lei sau de 1,4 ori mai mari decît veniturile populației din mediul rural. Totodată, sursa principală de venit a populației din mediul urban este activitatea salariată, care reprezintă 53,9% din total venituri și prestațiile sociale – 19,9%.

În mediul rural, cea mai importantă sursă de venit la fel este activitatea salariată (27,8%), dar contribuția este de 1,9 ori mai mică decît în mediul urban. Veniturile obținute din activitatea individuală agricolă au asigurat 17,5% din totalul veniturilor disponibile.

În structura veniturilor disponibile predominante sînt *veniturile bănești*, cu o pondere de 89,8% față de 10,2% pentru *veniturile în natură*. În termeni absoluți, valoarea veniturilor bănești a însumat 1756,2 lei lunar în medie pe o persoană, iar cele în natură – 200,3 lei. Veniturile bănești constituie 96% din veniturile populației din mediul urban, iar în cazul mediului rural contribuția acestora este de 83%.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în anul 2015 au constituit 2048,5 lei pe o persoană, fiind în creștere cu 12,8% față de anul precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) populația a cheltuit în medie cu 2,8% mai mult comparativ cu anul 2014.

Cheltuielile de consum ale populației

	2011	2012	2013	2014	2015
Cheltuieli de consum – total (medii lunare pe o persoană), lei	1534,1	1598,6	1775,8	1816,7	2048,5
inclusiv în % pentru:					
Produse alimentare	42,5	43,2	42,8	43,8	42,1
Băuturi alcoolice, tutun	1,8	1,7	1,5	1,3	1,4

¹ Indicele prețurilor de consum în anul 2015 față de anul 2014 a constituit 109,7%

	2011	2012	2013	2014	2015
Îmbrăcăminte, încălțăminte	10,4	10,6	10,3	10,6	11,2
Întreținerea locuinței	18,1	18,5	19,2	18,9	17,9
Dotarea locuinței	3,6	3,5	3,6	3,5	3,9
Îngrijire medicală și sănătate	5,4	5,6	5,7	5,6	6,5
Transport	5,2	4,2	4,7	4,4	4,5
Comunicații	4,4	4,4	4,2	4,3	4,3
Agrement	1,7	1,4	1,5	1,3	1,4
Învățămînt	1,1	1,0	0,8	0,7	0,7
Hoteluri, restaurante, cafenele etc.	1,9	1,7	1,5	1,5	1,7
Diverse	4,0	4,1	4,0	4,0	4,4

Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost destinată acoperirii necesarului de consum alimentar – 42,1%. Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 17,9% din cheltuielile totale de consum (- 1 punct procentual față de anul 2014), iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 11,2% (+ 0,6 p.p.). Celelalte cheltuieli au fost direcționate pentru serviciile de sănătate (6,5% față de 5,6% în anul 2014), transport (4,5% față de 4,4%), comunicații – 4,3% (nivelul anului precedent), dotarea locuinței (3,9% față de 3,5%), învățămînt – 0,7% (nivelul anului precedent) etc.

Minimul de existență. Mărima minimului de existență în anul 2015 a constituit în medie pe lună pentru o persoană 1734,1 lei, fiind în creștere față de anul precedent cu 6,6%. Pe medii de reședință, cea mai mare valoare a minimului de existență se înregistrează pentru populația din orașe mari (mun. Chișinău și Bălți) – 1933,2 lei sau cu 12,2% mai mult comparativ cu alte orașe – 1723,4 lei și cu 16,6% mai mult comparativ cu mediul rural – 1657,7 lei.

Pe categorii de populație, valoarea maximă a minimului de existență revine populației în vîrstă aptă de muncă – 1842,2 lei, și în special bărbaților – 2000,6 lei, comparativ cu 1672,2 lei în cazul femeilor.

Pentru pensionari minimul de existență a constituit 1437,4 lei și reprezintă 82,9% din valoarea medie pentru total populație. Mărima medie a pensiei lunare stabilite la 1 ianuarie 2016 a constituit 1165,2 lei, ce respectiv acoperă minimul de existență pentru această categorie de populație la nivel de 81,1%, iar în cazul pensiei pentru limită de vîrstă¹ co-raportul respectiv este de 82,9%.

Valoarea minimului de existență pe categorii de populație și medii în anul 2015

medii lunare pe o persoană, lei

	Total populație	Populația în vîrstă aptă de muncă	Bărbați în vîrstă aptă de muncă	Femei în vîrstă aptă de muncă	Pensionari pentru limită de vîrstă	Copii	inclusiv în vîrstă de:		
							până la 1 an	1-6 ani	7-17 ani
Total	1734,1	1842,2	2000,6	1672,2	1437,4	1647,1	658,5	1417,8	1863,5
Orașe mari	1933,2	2028,9	2211,4	1853,5	1612,8	1852,1	749,6	1621,5	2091,6
Orașe mici	1723,4	1820,5	1974,8	1657,5	1442,6	1660,3	670,7	1449,8	1869,4
Sate	1657,7	1765,9	1922,0	1589,0	1368,8	1584,9	629,1	1346,9	1798,9

Minimul de existență pentru copii constituie în medie 1647,1 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în funcție de vîrsta copilului, de la 658,5 lei pentru un copil în vîrstă de pînă la 1 an, pînă la 1863,5 lei pentru un copil în vîrstă de 7-17 ani.

Remunerarea muncii. În luna martie 2016, câștigul salarial nominal mediu brut a fost de 4749,7 lei, înregistrând o creștere de 8,0% față de luna martie 2015 și de 2,1% față de luna precedentă (februarie 2016).

Indicele câștigului salarial real pentru luna martie 2016 față de luna martie 2015 (calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal brut și indicele prețurilor de consum) a fost de 98,7%, sau în scădere cu 1,3% față de nivelul anului trecut.

În sfera bugetară câștigul salarial mediu a constituit în luna martie curent 3996,7 lei, menținîndu-se, practic, la nivelul lunii martie 2015. În sectorul economic (real) – 5068,8 lei (+11,0% față de martie 2015).

¹ Mărima medie a pensiei lunare pentru limită de vîrstă stabilită la 1 ianuarie 2016 a constituit 1191,8 lei.

Evoluția câștigului salarial mediu lunar

	Câștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	În % față de:	
		perioada similară a anului precedent	perioada precedentă
2014			
Trimestrul I	3803,7	109,1	96,3
Trimestrul II	4081,8	107,8	107,3
Semestrul I	3944,2	108,4	x
Trimestrul III	4291,2	111,9	105,1
Ianuarie-septembrie	4060,4	109,6	x
Trimestrul IV	4508,6	114,1	105,1
Anual	4172,0	110,8	x
2015			
Trimestrul I	4300,2	113,1	95,4
Trimestrul II	4594,2	112,6	106,8
Semestrul I	4448,3	112,8	x
Trimestrul III	4749,2	110,7	103,4
Ianuarie-septembrie	4548,3	112,0	x
Trimestrul IV	4800,8	106,5	101,1
Anual	4610,9	110,5	x
2016			
Ianuarie	4665,8	109,5	89,3
Februarie	4650,6	109,7	99,7
Martie	4749,7	108,0	102,1
Trimestrul I	4689,2	109,0	x

Câștigul salarial mediu pe activități economice, în luna martie 2016

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în martie 2016
		martie 2015	februarie 2016	
Total economie	4749,7	108,0	102,1	100,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	3003,2	105,9	105,0	63,2
Industria totală	4982,5	105,9	102,9	104,9
Industria extractivă	4276,1	94,0	104,3	90,0
Industria prelucrătoare	4587,7	108,7	102,7	96,6
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	7784,9	99,8	102,7	163,9
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4847,0	106,0	108,2	102,0
Construcții	4648,6	109,9	102,4	97,9
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	4284,5	117,2	102,7	90,2
Transport și depozitare	4399,2	106,9	102,2	92,6
Activități de cazare și alimentație publică	3317,0	114,2	103,9	69,8
Informații și comunicații	12310,5	127,5	124,0	259,2
Activități financiare și de asigurări	10503,5	119,0	120,4	221,1
Tranzacții imobiliare	4384,4	108,8	100,3	92,3
Activități profesionale, științifice și tehnice	6803,8	112,2	104,7	143,2
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4034,6	114,1	107,4	84,9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	5593,3	96,6	91,0	117,8
Învățământ	3686,0	102,1	97,3	77,6
Sănătate și asistență socială	4207,1	104,4	102,7	88,6
Artă, activități de recreare și de agrement	2948,7	100,9	93,7	62,1
Alte activități de servicii	8911,4	148,1	104,7	187,6

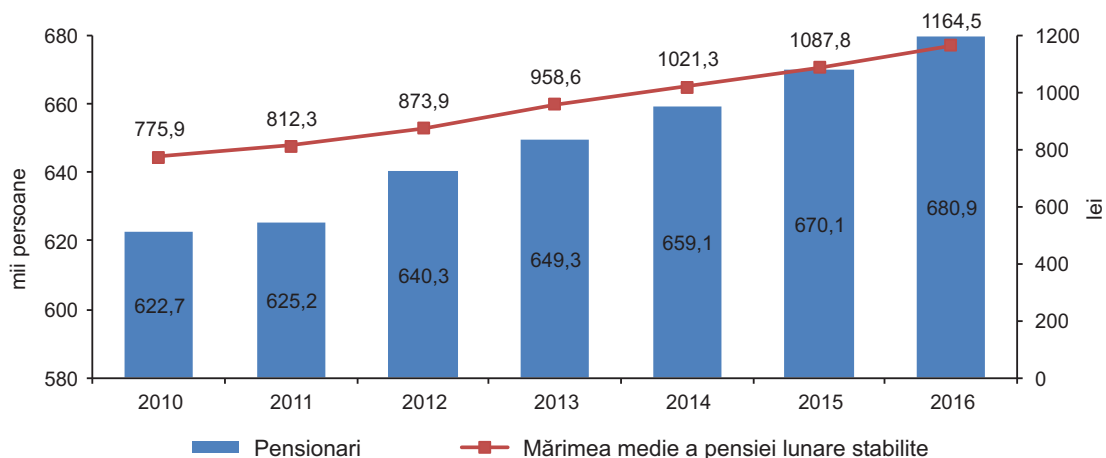
*Câștigul salarial mediu în profil teritorial¹
în luna martie 2016*

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în martie 2016
		martie 2015	februarie 2016	
Total	4749,7	108,0	102,1	100,0
Regiuni de dezvoltare				
Mun. Chișinău	5715,8	109,0	104,6	120,3
Nord	3788,1	104,3	98,2	79,8
Mun. Bălți	4785,2	107,2	100,8	100,7
Briceni	3046,8	100,3	95,0	64,1
Dondușeni	3474,2	97,1	95,7	73,1
Drochia	3613,5	98,5	92,1	76,1
Edineț	3411,5	108,2	104,7	71,8
Fălești	3054,5	100,6	96,6	64,3
Florești	3572,2	104,4	95,5	75,2
Glodeni	3061,0	105,4	100,0	64,4
Ocnîța	3060,8	99,8	99,0	64,4
Rîșcani	3262,8	105,9	95,4	68,7
Singerei	3212,3	110,1	97,2	67,6
Soroca	3768,3	101,0	98,3	79,3
Centru	3651,5	107,0	98,6	76,9
Anenii Noi	3478,5	110,5	99,5	73,2
Călărași	3854,1	109,5	107,2	81,1
Criuleni	3820,1	108,5	96,3	80,4
Dubăsari	3831,0	104,0	96,5	80,7
Hîncești	3416,8	103,8	94,7	71,9
Ialoveni	3795,4	110,7	102,7	79,9
Nisporeni	3454,9	110,0	98,9	72,7
Orhei	3697,4	103,8	94,0	77,8
Rezina	4064,0	93,5	106,0	85,6
Strășeni	3490,2	99,4	97,8	73,5
Șoldănești	3375,4	122,7	103,1	71,1
Telenești	3144,0	111,4	95,3	66,2
Ungheni	3863,4	106,7	97,5	81,3
Sud	3290,5	105,2	97,1	69,3
Basarabeasca	3276,5	118,6	93,4	69,0
Cahul	3580,1	102,7	97,5	75,4
Cantemir	3146,3	108,4	95,8	66,2
Căușeni	3119,7	102,6	97,6	65,7
Cimișlia	3157,3	100,2	95,8	66,5
Leova	3239,3	119,9	101,5	68,2
Ștefan Vodă	3029,9	103,2	96,2	63,8
Taraclia	3431,5	103,4	97,4	72,2
UTA Găgăuzia	3352,5	102,3	99,6	70,6

¹ Repartizarea pe municipii și raioane se face conform amplasării sediului central al unității

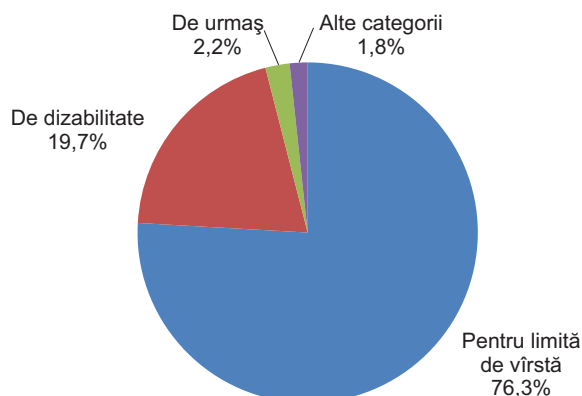
Pensii. Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 1 aprilie 2016 a constituit 679,9 mii persoane sau cu 9,8 mii persoane mai mult comparativ cu 1 aprilie 2015. Mărimea medie a pensiei lunare stabilite la 1 aprilie 2016 a constituit 1164,5 lei (pînă la indexare), fiind în creștere cu 7,1 la sută față de 1 aprilie 2015.

Evoluția numărului pensionarilor și a mărimii medii a pensiei lunare stabilite la 1 aprilie

În structura pensionarilor cea mai mare pondere o dețin pensionarii pentru limita de vîrstă – 76,3%, urmată de categoria de pensionari cu dizabilități și de urmaș, respectiv cu 19,7% și 2,2%.

Structura pensionarilor, la 1 aprilie 2016

Circa 57,3 mii persoane beneficiază de alocații sociale, cea mai mare categorie de beneficiari fiind persoanele cu dizabilități din copilărie (47,5%). La 1 aprilie 2016, 77,7 mii persoane beneficiau de indemnizații pentru îngrijirea copiilor, din care 53,8% sunt persoane asigurate. Mărimea medie a indemnizației lunare pentru persoanele asigurate a constituit 1157,0 lei, iar în cazul celor neasigurate – 440 lei.

Piața forței de muncă. Conform datelor Anchetei Forței de Muncă, în anul 2015 populația economic activă a Republicii Moldova a constituit circa 1266 mii persoane.

Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 42,4%, atingînd valori mai înalte în rîndul populației masculine – 45,1%, în comparație cu rata pentru femei – 39,9%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: urban – 44,9%, rural – 40,4%. Cea mai înaltă rată de activitate (63,2%) s-a înregistrat în categoria de vîrstă 40-44 ani.

Populația ocupată a fost de circa 1204 mii persoane. Repartiția pe sexe relevă că ponderea bărbaților în total populație ocupată (49,8%) a fost practic egală cu cea a femeilor (50,2%). Mediului rural i-au revenit 53,9% și celui urban – 46,1%.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția populației ocupate în populația de 15 ani și peste) a fost de 40,3%. La bărbați ea a fost mai înaltă decît la femei (respectiv 42,3% și 38,4%). Rata de ocupare în mediul rural (38,9%) a fost mai mică decît cea din mediul urban (42,0%). Cea mai înaltă rată de ocupare (61,1%) s-a înregistrat la persoanele de 45-49 ani.

Numărul șomerilor conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM) a fost de aproximativ 62 mii persoane.

Rata șomajului (proportia șomerilor BIM în populația activă) a înregistrat la nivel de țară valoarea de 4,9%. La bărbați ea a atins valoarea de 6,2% și la femei – 3,6%. Continuă să se mențină disparități semnificative între rata șomajului în mediul urban (6,4%) și cel rural (3,5%).

Populația după participarea la activitatea economică, pe sexe și medii

procente

	2011	2012	2013	2014	2015
Total					
Rata de activitate ¹	42,3	40,7	41,4	41,2	42,4
Rata de ocupare ²	39,4	38,4	39,3	39,6	40,3
Rata șomajului ³	6,7	5,6	5,1	3,9	4,9
Masculin					
Rata de activitate ¹	45,6	43,5	44,5	44,1	45,1
Rata de ocupare ²	42,1	40,6	41,8	42,1	42,3
Rata șomajului ³	7,7	6,8	6,0	4,6	6,2
Feminin					
Rata de activitate ¹	39,3	38,2	38,6	38,6	39,9
Rata de ocupare ²	37,1	36,5	37,0	37,4	38,4
Rata șomajului ³	5,6	4,3	4,1	3,1	3,6
Urban					
Rata de activitate ¹	48,0	47,0	45,6	44,1	44,9
Rata de ocupare ²	44,1	43,6	42,8	41,8	42,0
Rata șomajului ³	8,2	7,3	6,3	5,2	6,4
Rural					
Rata de activitate ¹	38,0	36,0	38,1	39,1	40,4
Rata de ocupare ²	36,0	34,6	36,6	38,0	38,9
Rata șomajului ³	5,2	3,9	4,1	2,7	3,5

¹ Proportia populației active de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

² Proportia populației ocupate de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

³ Proportia șomerilor BIM în populația activă

Populația după situația economică, pe sexe, medii și grupe de vîrstă în anul 2015

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Total	1265,6	1203,6	62,1	42,4	40,3	4,9
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	8,5	7,8	22,2	20,8	18,2	12,8
25-34 ani	25,3	24,9	33,2	48,1	45,0	6,4
35-49 ani	35,3	35,6	29,4	61,9	59,4	4,1
50 ani și peste	30,9	31,7	15,1	36,1	35,2	2,4
Masculin	639,0	599,7	39,3	45,1	42,3	6,2
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	9,9	9,3	20,0	23,5	20,6	12,4
25-34 ani	27,6	27,1	35,4	51,1	47,0	7,9
35-49 ani	31,5	31,7	28,8	58,8	55,5	5,6
50 ani și peste	31,0	32,0	15,8	43,2	41,8	3,1
Feminin	626,6	603,9	22,7	39,9	38,4	3,6
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	7,0	6,3	26,1	17,9	15,5	13,5
25-34 ani	23,0	22,8	29,5	44,8	42,7	4,6
35-49 ani	39,2	39,5	30,5	64,8	62,9	2,8
50 ani și peste	30,8	31,4	14,0	30,9	30,4	1,6

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Urban	593,5	555,3	38,3	44,9	42,0	6,4
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	7,6	6,7	19,5	23,1	19,3	16,6
25-34 ani	29,4	29,1	33,3	54,4	50,4	7,3
35-49 ani	34,8	34,9	32,4	65,9	61,9	6,0
50 ani și peste	28,3	29,2	14,7	33,9	32,8	3,3
Rural	672,1	648,3	23,8	40,4	38,9	3,5
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	9,3	8,7	26,5	19,5	17,5	10,1
25-34 ani	21,7	21,3	33,0	42,2	39,9	5,4
35-49 ani	35,8	36,2	24,6	58,9	57,4	2,4
50 ani și peste	33,2	33,9	15,9	37,9	37,2	1,7

Șomajul înregistrat. Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 aprilie 2016 în căutarea unui loc de muncă se aflau 32,0 mii *șomeri înregistrați*, fiecare al doisprezecelea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 48 la sută o constituie femeile. Circa 8% din șomerii înregistrați beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna martie 2016 de 1368,6 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie 5 șomeri.

6.2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-martie 2016 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației¹:

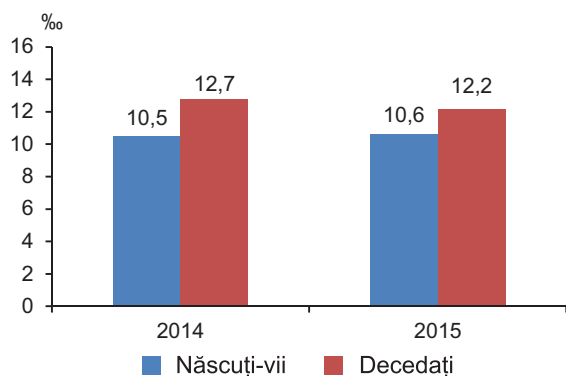
	ianuarie-martie 2015	ianuarie-martie 2016	ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015
Născuți-vii, persoane	9210	9342	101,4
Decedați, persoane	11164	10752	96,3
din care, copii sub 1 an	91	99	108,8
Scăderea naturală	1954	1410	72,2
Numărul căsătoriilor	3872	3679	95,0
Numărul divorțurilor	2922	2767	94,7

Conform datelor preliminare, în ianuarie-martie 2016 numărul născuților-vii s-a majorat nesemnificativ – 1,4% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, rata natalității a constituit 10,6 născuți-vii la 1000 locuitori. Mortalitatea generală a înregistrat o descreștere de 3,7% comparativ cu anul trecut, rata mortalității a constituit 12,2 decedați la 1000 locuitori. Prin urmare, scăderea naturală a fost de 1,6 persoane la 1000 locuitori, față de 2,2 în trimestrul I 2015.

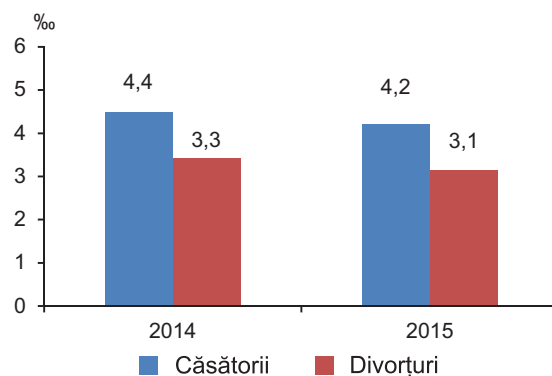
Numărul copiilor decedați în vîrstă sub 1 an în primele trei luni ale anului 2016 s-a majorat cu 8,8%, rata mortalității infantile constituind 10,6 decedați în vîrstă sub un an la 1000 născuți-vii.

Rata nupțialității a constituit 4,2 căsătorii la 1000 locuitori, numărul căsătoriilor fiind în scădere cu 5,0%, iar rata divorțialității a alcătuit 3,1 divorțuri la 1000 locuitori, numărul divorțurilor înregistrînd de asemenea o scădere de 5,3% față de perioada similară a anului trecut.

Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori
în ianuarie-martie

Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori
în ianuarie-martie

Structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces relevă, că cele mai multe decese (59,5%) au drept cauză bolile aparatului circulator, tumorile maligne constituie 13,8%, bolile aparatului digestiv – 9,3%, accidentele, intoxicațiile și traumele – 6,7%, bolile aparatului respirator – 5,2%, alte clase – 5,5%.

Conform datelor preliminare evoluția proceselor demografice pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-martie 2016 se prezintă astfel:

	Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
<i>Date absolute</i>					
Născuți-vii, persoane	2600	2449	2602	1297	394
Decedați, persoane	1709	3574	3364	1637	468
din care, copii sub 1 an	44	19	23	12	1
Sporul natural	891	-1125	-762	-340	-74
Numărul căsătoriilor	814	936	1221	522	186
Numărul divorțurilor	818	664	824	372	89
<i>Rate la 1000 locuitori</i>					
Născuți-vii	12,8	10,0	9,9	9,8	9,8
Decedați	8,4	14,6	12,8	12,4	11,6
Sporul natural	4,4	-4,6	-2,9	-2,6	-1,8
Căsătorii	4,0	3,8	4,6	3,9	4,6
Divorțuri	4,0	2,7	3,1	2,8	2,2

¹ Fără cazurile de înregistrare a actelor de stare civilă din partea stîngă a Nistrului și mun. Bender

Migrațiunea populației. Potrivit informației prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, în ianuarie-martie 2016, permis de ședere (permanentă și temporară) au primit 945 cetățeni străini și 115 repatriați.

Cetățeni străini, după țara de emigrare și scopul sosirii în ianuarie-martie 2016

	Numărul imigranților	Inclusiv sosiți la:						Alte cauze	
		muncă		studii		imigrația de familie		persoane	%
		persoane	%	persoane	%	persoane	%		
Ucraina	186	32	17,2	7	3,8	122	65,6	25	13,4
Federația Rusă	160	10	6,2	0	0,0	95	59,4	55	34,4
România	92	25	27,2	4	4,3	44	47,8	19	20,7
Turcia	91	53	58,2	10	11,0	26	28,6	2	2,2
Israel	81	2	2,5	75	92,6	2	2,5	2	2,4
India	71	7	9,9	61	85,9	2	2,8	1	1,4
Italia	32	23	71,9	0	0,0	7	21,9	2	6,2
Statele Unite ale Americii	32	4	12,5	1	3,1	3	9,4	24	75,0
Germania	13	5	38,5	1	7,7	4	30,8	3	23,0
Portugalia	12	7	58,3	0	0,0	0	0,0	5	41,7
Alte țări	175	52	29,7	22	12,6	66	37,7	35	20,0
Total	945	220	23,3	181	19,1	371	39,3	173	18,3

6.3. Ocrotirea sănătății

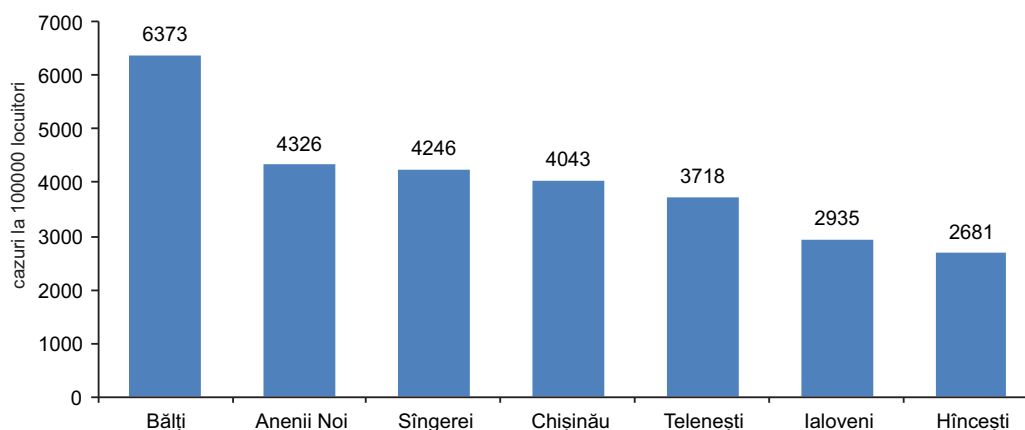
Conform datelor preliminare ale Ministerului Sănătății, morbiditatea populației prin unele boli infecțioase în ianuarie-martie 2016 se caracterizează prin majorarea cazurilor de îmbolnăviri prin varicelă, hepatite virale și dizenterie bacteriană. În cazul celorlalte boli infecțioase pentru majoritatea bolilor se constată o tendință de reducere a cazurilor de îmbolnăvire.

Morbiditatea populației, pe principalele boli infecțioase

	Ianuarie-martie 2015, cazuri	Ianuarie-martie 2016		Cazuri la 100 000 populație	
		total, cazuri	în % față de ianuarie-martie 2015	ianuarie-martie 2015	ianuarie-martie 2016
Infecții intestinale					
Infecții intestinale acute	3115	2436	78,2	87,6	68,5
inclusiv dizenterie bacteriană	18	21	116,7	0,51	0,59
Hepatite virale					
Hepatite virale – total	105	148	140,9	2,9	4,2
din care:					
Hepatita A	85	122	143,5	2,39	3,43
Hepatita C	12	17	141,7	0,34	0,48
Infecții imunodirijabile					
Varicela	2640	3791	143,6	74,3	106,6
Hepatită virală B	1	5	de 5 ori	0,03	0,14
Parotidită epidemică	14	10	71,4	0,39	0,28
Infecții respiratorii acute					
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	138473	101611	73,4	3894,9	2858,1
Gripă	1848	1083	58,6	51,9	30,4
Boli infecțioase „social determinate”					
Tuberculoza organelor respiratorii	649	617	95,1	18,3	17,4
Sifilis	484	370	76,4	13,6	10,4
Infecție gonococică	233	197	84,5	6,55	5,54
Pediculoză	947	827	87,3	25,5	23,2

Cele mai multe cazuri al morbidității prin infecții respiratorii acute se înregistrează în mun. Bălți (9,6 mii cazuri sau 6,4 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Chișinău (32,9 mii sau 4,0 mii cazuri la 100 mii populație), în raioanele Anenii Noi (3,6 mii sau 4,3 mii cazuri la 100 mii populație), Sîngerei (3,9 mii sau 4,2 cazuri la 100 mii populație), Telenești (2,7 mii sau 3,7 mii cazuri la 100 mii populație) etc.

Morbiditatea populației prin infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple, ianuarie-martie 2016

Fiecare al doilea caz de infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple se înregistrează la copii. Cele mai multe cazuri au fost înregistrate în mun. Chișinău (18,8 mii sau 14,6 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Bălți – (6,5 mii sau 25,9 mii cazuri la 100 mii populație), raioanele Sîngerei (3,1 mii sau 20,8 mii cazuri la 100 mii populație), Anenii Noi (2,4 mii sau 16,9 mii cazuri la 100 mii populație), Ungheni (2,2 mii sau 8,6 mii cazuri la 100 mii populație) etc.

În cazul morbidității de boli „social determinate” se remarcă o diminuare a acestora, îndeosebi a cazurilor de sifilis și infecții gonococice, respectiv cu 23,6% și 15,5%.

6.4. Infracțiuni

Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-martie 2016 s-au înregistrat 9,8 mii infracțiuni sau cu 10,5 la sută mai mult decât în perioada respectivă a anului precedent. Din numărul total de infracțiuni înregistrate, 3,3% sau 325 cazuri revin celor excepțional de grave și deosebit de grave, 1,6 mii cazuri (16,4%) – celor grave, iar cea mai mare parte revine infracțiunilor puțin grave – 5,4 mii cazuri (54,7%).

Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 27,6 crime. În mun. Chișinău rata infracționalității a constituit 42,4 crime la 10 mii populație, ceea ce depășește nivelul mediu pe țară de 1,5 ori. Un nivel înalt al criminalității a fost înregistrat de asemenea și în mun. Bălți – 34,5 crime la 10 mii locuitori.

În ianuarie-martie 2016 au fost înregistrate tendințe de creștere a numărului de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei (27,2%), infracțiunilor contra patrimoniului (16,0%) și infracțiunilor privind viața sexuală (8,5%). Totodată, au fost înregistrate mai puține cazuri de infracțiuni economice, infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale etc.

Numărul infracțiunilor înregistrate

	ianuarie- martie 2015	ianuarie-martie 2016	ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015
Infracțiuni înregistrate – total	8875	9808	110,5
din care:			
Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei	276	351	127,2
inclusiv:			
omor	39	46	117,9
vătămări intenționate grave	63	68	107,9
Infracțiuni privind viața sexuală	130	141	108,5
inclusiv violuri	63	65	103,2
Infracțiuni contra patrimoniului	4601	5338	116,0
inclusiv:			
furturi	3339	3916	117,3
țilhării	40	43	107,5
jafuri	239	247	103,3
escrocherii	439	546	124,4
pungășii	264	365	138,2
șantaj	12	23	de 1,9 ori
Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	332	285	85,8
inclusiv infracțiuni legate de droguri	299	244	81,6
Infracțiuni contra familiei și minorilor	529	466	88,1
inclusiv:			
trafic de copii	5	5	100,0
violență în familie	504	444	88,1
Infracțiuni economice	324	247	76,2
inclusiv:			
contrabandă	47	47	100,0
fabricarea banilor falși	104	47	45,2
Infracțiuni contra securității și a ordinii publice	421	426	101,2
inclusiv huliganism	358	366	102,2

Aproape fiecare a cincea infracțiune a fost săvârșită în locuri publice, iar cu aplicarea armelor de foc, explozivelor și grenadelor în această perioadă au fost înregistrate 27 cazuri, inclusiv 8 cazuri de vătămare intenționată, 5 cazuri de huliganism, câte 4 cazuri de furt și tilhării, 2 cazuri de omor.

În urma infracțiunilor săvârșite au decedat 148 persoane sau cu 27 persoane mai puțin comparativ cu ianuarie-martie 2015. Principale cauze de deces fiind accidente rutiere (33,8%), omorurile (25,0%) și vătămarile intenționate (16,2%), violența în familie (4,7%).

Din total infracțiuni înregistrate, aproape fiecare a opta este săvârșită de persoane în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație. Ponderea infracțiunilor săvârșite de către minori sau cu participarea acestora a constituit 1,9%.

În ianuarie-martie 2016 au fost înregistrate 487 accidente rutiere, numărul acestora fiind în descreștere cu 4,7% față de ianuarie-martie 2015. În fiecare zi, în medie s-au produs circa 5 accidente rutiere, în urma cărora și-au pierdut viața 59 persoane, inclusiv 1 copil; paralel fiind înregistrate 566 persoane traumatizate, din care 59 copii.

Numărul accidentelor rutiere

	Ianuarie-martie 2015	Ianuarie-martie 2016	Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015
Numărul accidentelor rutiere	511	487	95,3
Persoane care au decedat în urma accidentelor rutiere	56	59	105,4
inclusiv copii	1	1	100,0
Persoane traumatizate în urma accidentelor rutiere	611	566	92,6
inclusiv copii	65	59	90,8

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne, numărul incendiilor în ianuarie-martie 2016 s-a micșorat cu 1,8% comparativ cu anul precedent, alcătuind 386 cazuri. În rezultatul incendiilor au fost înregistrate 47 cazuri de deces, fiind traumatizate 11 persoane.

Numărul incendiilor și cazurilor de deces

	Ianuarie-martie 2015	Ianuarie-martie 2016	Ianuarie-martie 2016 în % față de ianuarie-martie 2015
Numărul incendiilor	393	386	98,2
Persoane care au decedat în urma incendiilor	43	47	109,3
inclusiv copii	3	5	de 1,6 ori
Persoane traumatizate	4	11	de 2,7 ori

Director general adjunct

Vitalie VALCOV

PRECIZĂRI METODOLOGICE

Datele privind principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-martie 2016 sînt preliminare și în edițiile ulterioare pot fi precizate.

PRODUSUL INTERN BRUT

Produsul intern brut (PIB) – principalul agregat macroeconomic al sistemului conturilor naționale care reprezintă rezultatul final al activității de producție din unitățile producătoare rezidente și care corespunde valorii bunurilor și serviciilor produse de către aceste unități pentru consumul final.

La etapa de producție PIB constituie suma valorii adăugate brute pe activități economice, iar la etapa de utilizare – valoarea bunurilor și serviciilor destinate pentru consumul final, formarea brută de capital și exportul net de bunuri și servicii.

Producția include toate produsele fabricate și serviciile prestate în cursul unei perioade contabile.

Consumul intermediar reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate ca intrări în cursul producției, excluzând consumul de capital fix, și care sînt fie transformate, fie consumate în totalitate în timpul procesului de producție.

Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate (SIFIM) se măsoară indirect convențional prin soldul dintre dobânzile încasate și cele plătite de instituțiile financiare, fiind rezultatul activității de intermediere financiară a acestora. Deoarece serviciile de intermediere financiară indirect măsurate nu pot fi repartizate pe tipuri de activități, prin convenție, acestea sunt alocate consumului intermediar al unei unități speciale, numită unitate fictivă. Unitatea fictivă are o producție nulă, un consum intermediar egal cu valoarea SIFIM și o valoare adăugată brută egală, dar de semn contrar.

Valoarea adăugată brută corespunde producției totale de bunuri și servicii, diminuată cu consumul intermediar.

Impozite pe produse – impozite prelevate proporțional cu cantitatea sau valoarea bunurilor și serviciilor produse, comercializate sau importate de rezidenți. Din ele fac parte taxa pe valoarea adăugată, accize, impozite pe bunurile și serviciile importate.

Subvenții pe produse – sumele vărsate pe unitatea de bun sau serviciu produsă sau importată.

Impozite nete pe produse – impozite pe produse minus subvenții pe produse.

Consumul final reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate pentru satisfacerea directă a necesităților umane, fie ele individuale sau colective. Consumul final acoperă consumul final al gospodăriilor, administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației.

Consumul final al gospodăriilor populației însumează toate bunurile și serviciile utilizate pentru satisfacerea directă a nevoilor individuale ale gospodăriilor rezidente.

Consumul final al administrației publice cuprinde cheltuielile administrației publice pentru procurarea bunurilor și serviciilor în folosul colectivității sau al unor grupuri de gospodării.

Consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației reprezintă cheltuielile acestor unități pentru procurarea bunurilor și serviciilor în vederea furnizării lor gratis gospodăriilor populației cu titlu de transferuri sociale în natură.

Formarea brută de capital arată procurarea netă a bunurilor și serviciilor de către unitățile rezidente, produse în perioada considerată, dar nu și consumate. Cuprinde formarea brută de capital fix, variația stocurilor.

Formarea brută de capital fix reprezintă valoarea bunurilor durabile dobândite de unitățile rezidente în scopul de a fi utilizate ulterior în procesul de producție.

Variația stocurilor reprezintă diferența între stocul de la sfârșitul perioadei considerate și cel inițial. Stocurile reprezintă bunurile, altele decât cele de capital fix, deținute la un moment dat de unitățile de producție.

Exportul net de bunuri și servicii se determină ca diferența între exportul de bunuri și servicii și importul de bunuri și servicii.

Ajustări sezoniere. Pe lângă calculele brute ale Produsului intern brut trimestrial se efectuează și calcule ajustate sezonier. Ajustarea sezonieră are drept scop eliminarea efectelor sezoniere din cadrul seriei de date pentru a se evidenția evoluția economică reală din perioade consecutive, exprimată în rate de creștere/descreștere a trimestrului curent față de trimestrul precedent.

Produsul intern brut se calculează în prețuri de bază, de piață (PIB nominal) și prețuri comparabile (PIB real).

Prețul de bază reprezintă prețul primit de producător pentru o unitate de bun și serviciu, excluzând impozitele pe produse și incluzând subvențiile pe produse.

Prețul de piață include marjele comercială și de transport, impozitele pe produse și exclude subvențiile pe produse. Pentru excluderea influenței diferitor taxe pe impozite și subvenții în diferite activități economice asupra structurii producției și a exploatării veniturilor, indicatorii de ramură se calculează în prețuri de bază.

Recalcularea în prețuri comparabile se efectuează atât pentru produsul intern brut pe resurse, cât și pe componentele de utilizări.

La recalcularea producției și consumului intermediar în prețuri comparabile se utilizează două metode:

- deflatarea datelor în prețuri curente în perioada de raport cu utilizarea indicilor de preț respectivi;
- extrapolarea datelor în prețuri curente în anul de bază utilizând indicii volumului fizic sau indicatori cantitativi.

La recalcularea componentelor produsului intern brut pe utilizări se utilizează, atât indici de preț respectivi (indicii prețurilor de consum, indicele de preț pentru investiții ș.a.), cât și indicatori cantitativi.

Indicele-deflator al produsului intern brut – raportul produsului intern brut, calculat în prețuri curente de piață la volumul produsului intern brut calculat în prețuri comparabile. Spre deosebire de indicii de prețuri la bunuri și servicii, deflatorul produsului intern brut caracterizează schimbarea remunerării muncii, excedentului brut de exploatare/venitului mixt brut, consumului de capital fix în rezultatul modificării prețurilor, precum și a masei nominale a impozitelor nete.

Economia neobservată se definește ca ansamblul activităților „lipsă” în informația de bază utilizată la elaborarea conturilor naționale, fie din motivul că acestea sânt activități ascunse, ilegale, informale sau că reprezintă producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu, fie în rezultatul neajunsurilor în sistemul colectării datelor. Includerea acestora în conturile naționale se numește **măsurarea (estimarea) economiei neobservate**.

Producția în sectorul informal se determină ca activitate economică efectuată de întreprinderi necorporative neînregistrate ale gospodăriilor casnice și/sau talia cărora după numărul salariaților e sub censul stabilit și care produc producție destinată pieței.

Producția ascunsă în sectorul formal reprezintă producția legală neînregistrată de organele administrative și fiscale și neraportată lor de către agenții economici cu scopul evaziunii impozitelor, contribuțiilor de asigurări sociale, nerespectarea legii în privința salariului minim, a numărului de ore lucrate, necompletarea chestionarelor administrative, fiscale sau statistice etc.

Producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu este determinată ca activitate economică, în rezultatul căreia gospodăriile casnice consumă sau acumulează bunurile și serviciile produse de ele înseși.

Producția ilegală reprezintă producția de bunuri și servicii a căror vânzare, distribuire sau posesie este interzisă de lege sau care în mod obișnuit este legală, dar devine ilegală când se realizează de persoane neautorizate.

INDUSTRIE

Cercetările statistice ale producției industriale cuprind activitățile încadrate în secțiunile B „Industria extractivă”, C „Industria prelucrătoare”, D „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” și E „Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare” conform Clasificatorului Activităților Economiei Moldovei CAEM, Rev.2.

Cercetările statistice cuprind:

- **lunar** – întreprinderile, în special, cu activitate principală de industrie, cu numărul personalului de la 20 persoane în sus - exhaustiv și cele cu numărul personalului de la 4 la 19 persoane – prin eșantion aleatoriu. Cu titlu de excepție în cercetările lunare mai sânt incluse unele unități industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale, care ocupă o pondere importantă în activitatea industrială corespunzătoare, cum ar fi sectoarele de producere a cărnii de pasăre a unor fabrici avicole, unitățile de producere a pâinii și produselor de patiserie proaspete, altor produse alimentare din cadrul întreprinderilor de comerț, etc.

- **anual** – întreprinderile cu activitate principală de industrie și unitățile industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale - exhaustiv.

Indicatorul **Valoarea producției fabricate** în prețuri curente este calculat pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Indicele producției industriale (exprimat în procente) este calculat prin metoda raportării valorii producției în luna de raport la media lunară a anului de bază 2012 (bază fixă). Este un indice valoric de tip Laspeyres. La calcularea indicelui valoarea producției include costul materiei prime a clientului. Pentru a obține un indice de volum al producției industriale, începând cu nivelul claselor CAEM (primele 4 semne ale codului CAEM) indicele valoric în prețuri curente este deflatat cu indicele de preț al producției industriale. Pentru agregarea indicilor de la nivelele inferioare la cele superioare ale clasificării sânt utilizate doua tipuri de ponderi: la nivelele inferioare ale clasificării (cod produs conform nomenclatorului PRODMOLD, cod grup de produse conform clasificatorului CSPM) se folosește valoarea producției fabricate în anul de bază pentru fiecare cod. La nivelele superioare: clase, grupe, diviziuni, secțiuni CAEM și Totalul general, este utilizată Valoarea adăugată brută a anului de bază, calculată în sistemul Conturilor Naționale.

Pentru colectarea datelor privind **producția fizică** a produselor industriale este utilizat Nomenclatorul de produse și servicii industriale PRODMOLD-2013, armonizat la standardul european PRODCOM, lista 2013.

AGRICULTURĂ

Producția agricolă în expresie valorică este evaluată în prețuri curente și include producția vegetală și animală, precum și valoarea serviciilor destinate pieței prestate de către întreprinderile de deservire a agriculturii și întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești producătoare de producție agricolă și servicii nedestinate pieței, prestate de către instituțiile și organizațiile bugetare. Pentru calcularea indicelui volumului fizic al producției agricole se utilizează prețurile comparabile, în care se estimează producția vegetală și animală. Până în anul 2012 în calitate de prețuri comparabile au fost utilizate prețurile anului 2005, iar începând cu anul 2013 la calcularea producției agricole în calitate de prețuri comparabile se utilizează prețurile medii ale anului precedent.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei globale se adaugă valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale până la intrarea pe rod.

Volumul producției animaliere se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute, a sporului la creșterea al vitelor și păsărilor tinere, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

INVESTIȚII ÎN CAPITAL FIX

Investițiile în active materiale pe termen lung reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altele în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social culturală.

Investițiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi active materiale pe termen lung**, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al activelor pe termen lung.

TRANSPORTURI

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate pe transportul feroviar și aerian și prezentate, respectiv de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate pe transportul auto, fluvial și troleibuze.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

În **transportul feroviar** volumul mărfurilor transportate include transportul mărfurilor în trafic intern, mărfurile intrate (import) și ieșite (export) și cele în tranzit.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice care efectuează transportări de pasageri cu transportul public, exceptând transportările urbane realizate de întreprinderile individuale în orașele-reședință și orașele UTA Găgăuzia.

TURISM

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de primire turistică** cu funcțiuni de cazare turistică se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținând cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare turistică se calculează prin raportarea umărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

COMERȚ INTERIOR

Cifra de afaceri (venitul din vînzări) reprezintă suma veniturilor obținute din vînzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atît din activitatea principală, cît și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 „Venituri din vînzări”.

În cifra de afaceri (venitul din vînzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vînzări);
- venitul din vînzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 „Alte venituri din activitatea operațională”);
- venitul din vînzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 „Venituri din activitatea de investiții”);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 „Venituri din activitatea financiară”, 623 „Venituri excepționale”);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

COMERȚ EXTERIOR

Datele din compartimentul “Comerțul exterior” sînt elaborate în baza declarațiilor vamale completate ulterior cu unele categorii de mărfuri (produse) transportate prin cablu, conducte (energie electrică, gaze naturale), evidența cărora se ține în baza rapoartelor statistice.

Volumul comerțului exterior reprezintă totalitatea bunurilor materiale care fac obiectul schimbului între țara noastră și alte țări, care măresc sau micșorează resursele materiale ale țării ca rezultat al intrării sau ieșirii lor din țară. În volumul comerțului exterior nu sînt incluse serviciile cu caracter material și nematerial.

Evaluarea exporturilor se efectuează în prețuri F.O.B. sau franco-frontiera țării exportatoare, a importurilor – în prețuri C.I.F. sau franco-frontiera țării importatoare. Exportul cuprinde și reexportul, adică mărfurile importate și apoi reexportate fără a fi supuse prelucrării.

Soldul balanței comerciale se calculează ca diferența dintre export și import.

Reexporturile Republicii Moldova includ în sine reexporturile de mărfuri clasice și reexporturile de mărfuri după prelucrare. **Reexporturile de mărfuri clasice** reprezintă exporturile de mărfuri străine, care anterior au fost importate în țară și nu au suferit transformări esențiale, țara de origine a acestora fiind neschimbată. **Reexporturile de mărfuri după prelucrare** reprezintă mărfurile străine, care au fost importate în țară pentru perfecționare activă, sau în scopul producerii și în urma acestor proceduri și-au schimbat poziția tarifară, dar țara de origine a mărfurilor a rămas neschimbată, deoarece nu au fost îndeplinite criteriile de transformare esențială, pentru a fi modificată țara de origine a mărfii.

PREȚURI

Indicele prețurilor de consum este un instrument de măsură care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și tarifelor serviciilor utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de perioada fixă (denumită perioadă de bază).

Calculul indicelui se efectuează în baza datelor privind structura (ponderea) cheltuielilor de consum conform cercetării gospodăriilor casnice în anul 2014 și prețurile înregistrate la 1200 de mărfuri și servicii reprezentative în 900 unități de comerț și prestări servicii amplasate în 8 orașe ale țării.

Rata lunară a inflației reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă.

Indicele prețurilor producătorului în industrie determină evoluția prețurilor produselor industriale în primul stadiu al comercializării (fără taxa pe valoarea adăugată). Indicii sînt calculați lunar în baza observării statistice a prețurilor la circa 866 de produse reprezentative în 221 întreprinderi industriale.

Indicele prețurilor la producția agricolă vîndută de gospodăriile agricole se calculează în baza prețurilor medii reale stabilite la producția vîndută în perioada de raport, în procente față de anul de bază.

Indicele prețurilor în construcții – raportul prețurilor curente la lucrările de construcții-montaj, înregistrate trimestrial în 100 organizații reprezentative, către prețurile de deviz ale anului 1991 (adoptate ca constante) și prețurile curente ale anului precedent.

FINANȚE

Bugetul public național reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor, formate ca elemente independente în sistemul bugetar.

Veniturile bugetului public național sînt impozitele și taxele, alte încasări, specificate de legislația în vigoare.

Cheltuielile bugetului public național sînt determinate de cheltuielile prevăzute de legea bugetară anuală în vederea satisfacerii necesităților societății, din care: acoperirea necesităților social-culturale și de cercetări științifice, întreținerea aparatului de stat, acoperirea necesităților militare, achitarea datoriei de stat, acordarea de subvenții, dezvoltarea sectorului economic al statului etc.

Deficitul bugetar reprezintă depășirea cheltuielilor asupra veniturilor.

Excedentul bugetar reprezintă depășirea veniturilor asupra cheltuielilor.

SITUAȚIA SOCIALĂ

Veniturile medii disponibile ale unui membru al gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru al gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Minimul de existență reprezintă volumul minimal de bunuri materiale și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea viabilității omului.

Cîștigul salarial nominal brut – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În cîștigul salarial se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, premiile anuale, sezoniere sau alte premii acordate neregulat etc. Datele privind salariile caracterizează remunerațiile brute, adică sumele totale calculate pînă la careva rețineri, efectuate de angajator în numele salariatului.

Cîștigul salarial nominal mediu brut lunar al unui lucrător din economie (pe activități economice, raioane, municipii) – raportul dintre sumele brute calculate salariaților (fondul de remunerare) și numărul mediu de salariați.

Cîștigul salarial real – puterea de cumpărare a cîștigului salarial nominal.

Indicele cîștigului salarial real – raportul dintre indicele cîștigului salarial mediu nominal și indicele prețurilor de consum.

În numărul pensionarilor sînt incluse persoanele, cărora le-au fost stabilite pensiile conform Legii Republicii Moldova cu privire la asigurarea cu pensii.

Mărimea medie a pensiei se calculează ca raportul dintre suma pensiilor stabilite și numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială.

Populație activă din punct de vedere economic – persoane de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, incluzînd populația ocupată și șomerii.

Populație ocupată – persoane de 15 ani și peste, care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri conform criteriului BIM – persoane de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc concomitent următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sînt în căutarea unui loc de muncă, utilizînd în ultimele patru săptămîni diferite metode pentru a-l găsi;
- sînt disponibili să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă și-ar găsi imediat un loc de muncă.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomeri plus populația ocupată).

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sînt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în muncă.

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensămînt și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensămîntului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Începînd cu 1 ianuarie 2015, Biroul Național de Statistică (BNS) a renunțat la buletinele statistice pe suport de hîrtie și produce statistici despre mișcarea naturală a populației utilizînd numai datele primite în format electronic de la ÎS CRIS „Registru” în conformitate și în condițiile Contractului de prestare a serviciilor informaționale nr.159-I din 24 noiembrie 2008, încheiat între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și BNS.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sînt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați, căsătoriți și divorțați pe parcursul anului și numărul mediu anual al populației stabile. Se calculează în promile.

Sursa datelor pentru **mișcarea migratorie a populației** este baza de date automatizată a Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor și a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Morbiditate – cazuri de îmbolnăviri ale populației, înregistrate în anul curent cu diagnosticul stabilit pentru prima dată.

Criminalitatea – fenomen social-juridic, care include infracțiunea săvârșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.